LOGATEC, SOBOTA, 26. JANUARJA 1991 ŠT. 5 • LETO II • CENA 12 DIN

NOČ

NOTRANJSKI ČASOPIS

PRVI TEDNIK ZA ZDRUŽENO NOTRANJSKO

NOTRANJSKI INFORMACIJSKI CENTER

NIC d.o.o.
NOTRANJSKA 14
61370 LOGATEC

ILIRSKA BISTRICA

GROŽNJA ŠT. 1 – BREZPOSELNOST

Stran 7

VRHNIKA

Kriza v Fenolitu!

Borovniški Fenolit, ki sodi med največje ekološke probleme vrhniške občine, se srečuje z motnjami v poslovanju. V podjetju primanjkuje dela za 78 zaposlenih. Direktor Uroš Valant zagotavlja, da je kriza prehodnega značaja in da bo Fenolit uspel prebroditi težave ter da bodo vsi delavci zadržali svoja delovna mesta. V Fenolitu namreč ne načrtujejo trajnih delovnih presežkov; proizvodni proces pa je strogo nadzorovan, zato se ne prištevajo med onesnaževalce okolja...

Stran 10

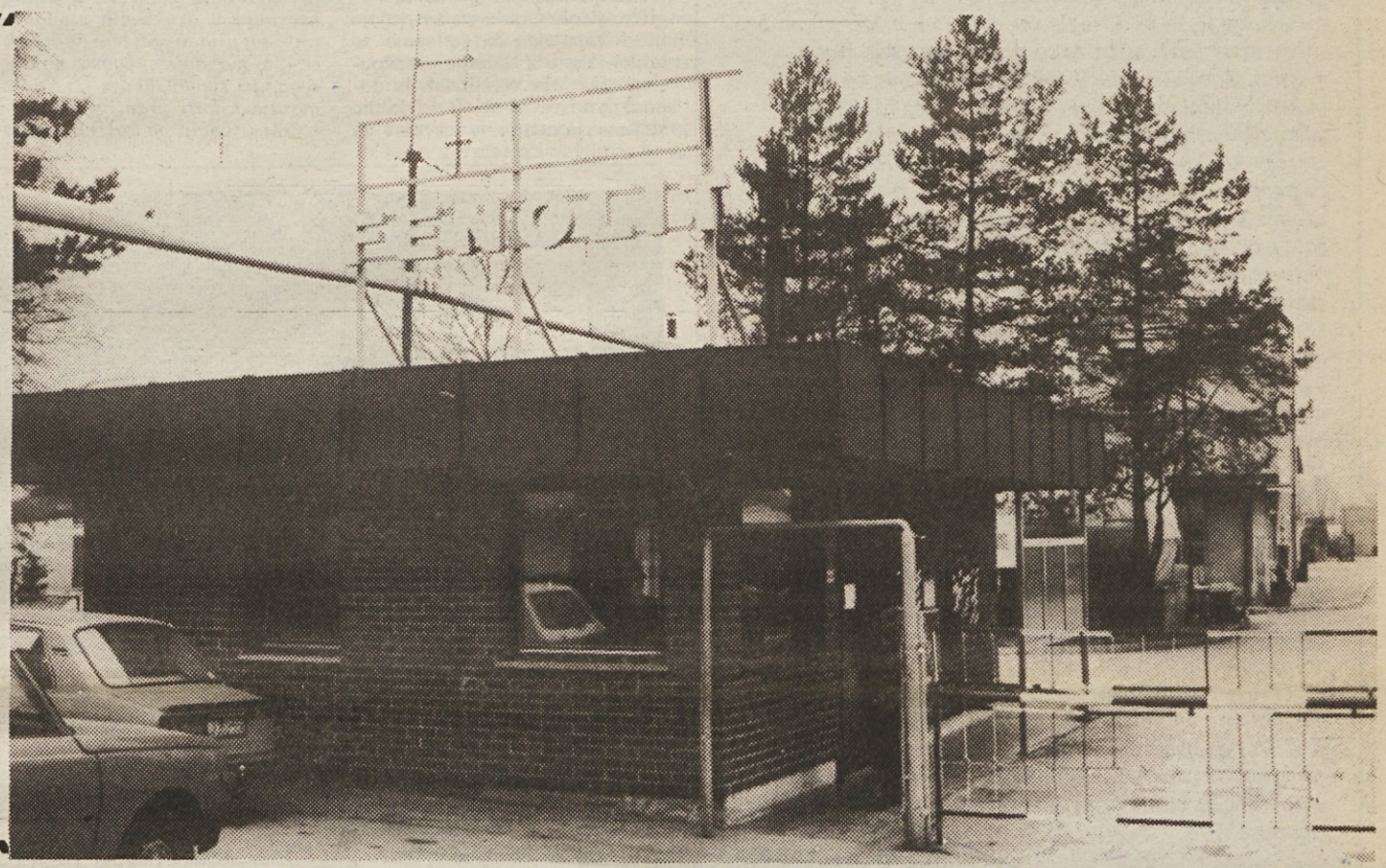

KOMUNALNA ČISTILNA NAPRAVA V PIVKI: NASILNO PRIDOBIVANJE ZEMLJIŠČ ZA GRADNJO?

Stran 9

Demilitarizacija občine Vrhnika

Stran 3

LOGATEC

V Rovtah ne marajo konkurence

Nekoč Mercatorjeva, zdaj trgovina SORE Žiri, se brani, da bi jim v Rovtah v zadružni hiši kdo hodil v zelje in odprl trgovino. Zakaj tako, preberite na STRANI 8.

IDRIJA

JUBILEJ IDRIJSKE REALKE

Stran 6

ŽIVLJENJE S PODPORO

Stran 2

Izredne razmere

Popolnoma odveč je pri nas uvajati kakršnekoli izredne ukrepe, oziroma razglašati izredne razmere. Saj jih že imamo! Pa ne od včeraj, ali od lanskega leta. Tako močno so prisotne, tako smo se navadili nanje, da se najbrž niti ne zavedamo, da jih imamo. Saj ni nujno, da izredne razmere spremljajo tanki na ulicah in uniforme namesto parlamenta. Izredne razmere so tudi, če v banki ne moreš dvigniti svojega denarja, če delavci ne dobijo plač, ker njihovi firmi nihče več ne plačuje tistega, kar so naredili, če ne veš, kateri zakoni in predpisi veljajo in kateri ne, če ni znano ali bomo jutri še lahko kupili kruh in mleko z dinarji ali morda z lipami, stabili ali kakšno drugo valuto, če je sploh bo kaj. Pa izredne razmere v zdravstvu, šolstvu, kulturi, v sredstvih obveščanja.

Druga Jugoslavija so ene same izredne razmere. Povojno revolucionarno pravo, informbiro, krize, reforme, obračuni z izmi, Kosovo, protibirokratske revolucije, mitingi, volitve, Kninska vstaja.

Množica velikih in majhnih stresov z različno konotacijo. Na koncu pa še doslej najbolj otipljiva grožnja za uvedbo pravih izrednih razmer. Toda vprašanje je, če bi dosegle željeni učinek, ker jih najbrž nihče niti opazil ne bi, tako smo se navadili živeti z njimi. Zato bi bil večji šok za državljane, če bi že enkrat uvedli normalne razmere. Da pa bi lahko vpeljali normalne razmere, moramo najprej ukiniti izredne oziroma tisto, kar jih pooseblja. Pravzaprav to že počnemo, vendar včasih tako nespretno, da se nam utegne vse skupaj podreti na glavo. To me spominja na šalo o avstralskem domorodcu, ki si je kupil nov bumerang in se mu je zmešalo, ker ni mogel odvreči starega.

Ob tem pa najvišji državni organ in vojska dajeta vtis, da si po vsej sili prizadeva ohraniti staro in to ravno v času, ko med republikami poteka dogovor o novi ureditvi Jugoslavije, to je o tem, kako uvesti normalne razmere. Tudi, če gre samo za vtis, ohranjajo z njim izredne razmere.

V nasprotju s tem pa se nekateri poslanci v slovenski skupščini obnašajo tako, kot da se jih vse skupaj ne tiče, kot da so jih izvolili Marsovci, ki jim je popolnoma vseeno, kaj se pri nas dogaja. Kaj čudno luč mečejo na slovenski parlament, ki zaradi njihove ignorance ne more glasovati o sicer načelnih, a zato nič manj pomembnih in usodnih stvareh.

Kljub vsemu Notranjski časopis še vedno izhaja, četudi obljubljene pomoči iz občin še ni dobil. Tudi vsebinsko je NOČ bogatejši, že za prihodnjo številko pa pripravljamo še nekaj novosti. Pa lep pozdrav v upanju, da bomo kdaj izhajali tudi v normalnih razmerah.

Glavni urednik

Življenje s podporo

Čedalje bolj očitno je, da postajamo družba socialnih podpirancev. Vse več je namreč ljudi, ki s svojo plačo ne morejo živeti. Zdaj ne pomaga več niti zatiskanje pasu niti utvara in misel, da bo boljše. Gibanje zaposlovanja oz. odpuščanja delavcev, zmanjševanje plač, inflacija in naraščanje cen osnovnih življenjskih artiklov nas z logičnim sklepanjem pripeljejo do zaključka, da bo še slabše.

Ob tem, ko čedalje več družin živi na robu socialne varnosti, ko se stečaj vrsti za stečajem, ko izza oken gleda revščina, obup pa žene ljudi v različne oblike bolezni, vlada napoveduje nove in nove ukrepe ekonomske politike. Ti so potrebni, gotovo tudi skrbno načrtovani, poslanska telesa jih sprejemajo z vso naglico, strokovnjaki pa zatrjujejo in dokazujejo, da je samo to lahko izhod iz sedanje prezaposlenosti, slabe storilnosti in dohodkovne revščine. V to lahko sicer verjamemo, ne moremo pa se sprijazniti z dejstvom, da vlada ni storila nič, vsaj konkretnega ne na področju zagotavljanja socialne varnosti.

Lidija Obreza, vodja Centra za socialno delo v Logatcu ugotavlja, *da je v naši občini življenjski standard mnogih družin znatno padel. Do sedaj se je družinam pomagalo predvsem z dodelitvijo denarnih pomoči otrokom (otroški dodatek), s subvencijo stanarin in oskrbnine v vrtcu ter delno z enkratnimi denarnimi pomočmi. Septembra lani se je situacija začela zaostrovati, prošenj za različne oblike pomoči je bilo čedalje več. Samo število družbenih pomoči otrokom se je povečalo za 55 %, subvencij pa skoraj za 100 %. Najbolj ogroženo populacijo predstavljajo delavske družine, ki živijo v družbenih stanovanjih, saj njihov mesečni dohodek skupaj z dodatki pogosto ne dosega niti 10.000,00 din. Ti ljudje morajo kupiti prav vse, v zaostreni situaciji pa košček zemlje pomeni veliko razbremenitev družinskega proračuna.*

Zaenkrat dodeljevanje socialnovarstvenih pomoči opredeljuje še star sporazum, ki predvideva tudi vrstni red pomoči in celovito reševanje problematike posamezne družine, ki se je znašla v težkem položaju. Lidija Obreza pravi, *da na center prihaja vse več posameznikov, saj je gospodarska situacija v občini kritična. Prihajajo mladi ljudje, ki so ostali brez dela. Še posebej pa zaskrbljuje dejstvo, da prihajajo tudi ljudje, ki so zaposleni, pa za svoje delo prejemajo tako nizke plače, da z njimi ni mogoče normalno preživeti. Prepričani smo, da se nekateri ne bi nikoli oglasili, če bi lahko sami rešili probleme. Očitno je, da postaja situacija brezizhodna. Na to kaže tudi povečana obolelnost v socialno ogroženih družinah in povečano število poskusov samomorov.*

Kako počasi reagira vladni aparat, ko gre za eksistenco mnogih družin, kaže tudi dejstvo, da na Centru zaenkrat še ne vedo, kakšen bo nov način dodeljevanja pomoči. Veljati naj bi začel 1. maja, spremembo sedaj veljavnega sporazuma pa zahteva spremenjen način zbiranja sredstev, ki ga opredeljuje nova davčna zakonodaja.

Letos na Centru pričakujejo veliko povečanje števila prošenj za enkratne denarne pomoči in za subvencije za stanarine. Ker zaradi verjetnega pomanjkanja finančnih sredstev ne bodo mogli pomagati vsem, načrtuje tudi nefinančne oblike pomoči, med katere uvrščajo pomoč v obliki hrane, obleke, opreme za stanovanje ipd.

Na Centru za socialno delo se torej trudijo rešiti čim več problemov. To je njihova naloga in poslanstvo. Drugo vprašanje pa je, kdo in kako odgovorno ravnajo tisti, ki delavcem delijo plače, s katerimi ni mogoče živeti.

bn

Notranjski časopis si utira pot k bralcem. (Foto: L. Vukelič)

Avtocesta Ljubljana – Razdrto, ekološka nevarnost?

Ceste so bile že od nekdaj ena najpomembnejših komunikacij med naorodi, mesti, državami. Razvitost cestnega omrežja je dokazovala tudi razvitost same države ter njeno gospodarsko in politično moč. To velja tudi za sodobni svet. Razviti svet se že dolgo več ne ukvarja s problemi gradnje novih ali rekonstrukcijami starih prometnih poti, kajti stopnja razvitosti cestnih komunikacij je dosegla tako raven, ki omogoča normalno, hitro odvijanje prometa in izmenjavanje materialnih pa tudi duhovnih dobrin. Mi smo od te stopnje oddaljeni za dobrih deset do petnajst let, kar nam dokazujejo naše prometne poti ter njihova opremljenost in sprejemljivost za evropske standarde. Kljub neprestanemu poudarjanju našega strateškega položaja, smo v prometnem smislu še vedno slepo črevo Evrope. Resda imamo nekaj cestnih odsekov, ki jih imenujemo avtoceste, ni pa ta termin enak tistemu, ki ga uporabljajo naši sosedje.

Eden poglavitnih problemov ali momentov, ki postavljajo kakovost naših cest in »avtocest« skorajda na rob evropskih standardov, je brez dvoma tehnična opremljenost posameznih ekološko vprašljivih in nevarnih odsekov (nevarnih v smislu rušenja naravnega ravnovesja). Če pogledamo odsek avtoceste Ljubljana–Razdrto, se samo po sebi postavlja vprašanje kako je poskrbljeno za prevoze nevarnih snovi (olje, nafta, kisline, strupi itd.), predvsem kakšna je stopnja ekološke varnosti cestnih odsekov ter kako je poskrbljeno za odtočne, zbirne kanale, ki naj bi v primeru razlitja nevarnih snovi te snovi zadrževali? Če k temu dodamo še dejstvo, da poteka trasa avtoceste preko kraškega sveta nad podzemeljskimi zbirnimi kanali voda, ki odtekajo proti izvirom na Vrhniki, potem je skrb toliko večja. Večkrat sem se že spraševal, kolikšen je reakcijski čas ali bolje rečeno koliko časa ima recimo voznik tovornjaka (cisterne) ob nesreči, ko pride do razlitja (ob predpostavki da ni poškodovan), da o nesreči obvesti pristojne, če je oddaljen od telefonske govrilnice, pač od naselja? Ob teh razmišljanjih si človek ne zna drugače odgovoriti kot: preden pride do intervence ustreznih služb, nevarne snovi že zdavnaj poniknejo v rešetasto podzemlje. Kaj ob tem storiti? Naslednja faza je nekajdnevno opazovanje izvirov in zajetij pitne vode, nato pa se stvar pomiri. Toda pomiri na žalost le za javnost in javno zanimanje. Zaradi nepoznavanja razmer v podzemlju ne vemo, kako tako razlitje vpliva na kakovost voda ter na živalski svet, ki je globoko v nedrjih zemlje praktično brez zaščite. Na srečo kraški svet še ni vrnil svojega udarca. Vendar nekaj desetletna intenzivna industrializacija, uvajanje umetnih gnojil in najrazličnejših škropiv, verjetno ni kar tako v en dan izginila brez stranskih učinkov in posledic, ki so zaenkrat skrite našim očem. Vprašanje je, kako dolgo bo to še trajalo? Zavedamo se, da so za večjo ekološko varnost potrebna ogromna sredstva, ki jih bo zelo težko ali pa skorajda nemogoče zbrati. Neprimerno večja pa bo tudi cena, ki jo bomo plačali takrat, ko bo (če bo, pa upajmo, da ne) prišlo do večjega razlitja nevarnih snovi na avtocesti ali pa na trasi železniške proge. Takrat bomo namesto vprašaja, ki smo ga postavili na koncu naslova k temu članku, lahko zapisali – ekološka katastrofa. Ocenjevati potencialno škodo, ki bi pri tem nastala, je sedaj, ko na srečo do take situacije še ni prišlo, seveda nesmiselno in preuranjeno. Končajmo z indijanskim izrekom: Ko bodo posekali zadnje drevo in ulovili zadnjo ribo (zastrupili vodo), bodo končno spoznali, da se denarja ne da jesti?

MITR

MARTIN KRPAN II.

(notranjska saga)

V Notranjem stoji vas, Vrh po imenu. V tej vasici je živel Krpan. močan in silen človek. Dela mu ni bilo mar, ampak je raje švercal iz Trsta posodo CNC. Pazili so ga mejači in žandarji, ki pa so se bali poštenega boja z njim, saj jih je že večkrat pošteno namahal.

Neko zimo se je Krpan peljal po zasneženih ridah nad Planino, v fičku natrpanem s posodo. Tedaj mu je naproti pripeljal mercedes, v katerem je sedel kralj Janez, ki se je ravno peljal na tajne pogovore prvakov kraljeve stranke v neko gostilno pri Kopru. Ker se avtomobila nista mogla srečati zaradi ozkega cestišča, je Krpan prijel svoj fičo in ga prestavil v sneg. Ko je kralj to videl, je ukazal šoferju ustaviti limuzino in vprašati Krpana po imenu. Ta mu je povedal, da je Krpan z Vrha pri Sveti Trojici.

»I, kaj pa pelješ v avtu?« je vprašal kralj dalje.

Krpan se je naglo zamislil in rekel: »I, kaj? Nekaj pušk in nabojev za TO sem naložil v Trstu, gospod.«

Kralju je bil možak všeč. Velja si zapomniti, kako je prestavil avto, si je mislil.

Minilo je par tednov, odkar se je dogodilo, da je prišel pred Ljubljano strašen velikan, Brdavsić po imenu. Vse junake našega kraljestva je vabil na dvoboj, vendar vsakega je umoril. Tedaj se je kralj spomnil na Krpana in hitro dal ponj poslati.

Krpan je ravno na dvorišču pretepal petnajst mejačev, ko se je pripeljala velika limuzina. »Ali tudi vi hočete, da bi carino plačal?« je vprašal sle, ki so iz avta izstopili. Povedali so mu, da jih je poslal ponj kralj Janez, da se bo spoprijel z Brdavsićem. »Če je samo to, pojdem z vami,« je odvrnil Martin. Hitro se je pražnje oblekel, preobul in sedel v limuzino ter zdrčal proti belemu mestu.

Ko je prispel v Ljubljano, je bilo vse mesto črno pregrnjeno. Ljudje so klavrno čemeli pred televizorji, poslušali radio ali pa brali slabe novice iz časopisov. Vsi so se bali pošasti, ki je z juga prilomastila.

Krpan je velel urno na plin pritisniti in tako so prispeli na kraljev dvor. Okoli njega se je zgrnila truma pribočnikov, uradnikov in drugih velikašev, ki so se vsi vzradostili prihoda moža, za katerega je kralj rekel, da bi zmogel sovražnika premagati. Vsem je Martin obljubil, da bo urno Brdavsiću glavo oddrobil. Ponudili so mu whisky s sodo in obložene kruhke. Krpan pa je iz bisage potegnil steklenico domačega sadjevca, hleb kruha in kos pršuta ter se pošteno podprl. Nato so šli orožje izbirat. Vendar, kar je Krpan prijel, vse se je v rokah zdrobilo, ker je bil silen človek. Končno se je odločil za veliko mesarico, ki jo je nek privatnik ravno iz zahodnih krajev pripeljal in jo je na leassing kralju prodal. Nato je šel na kraljevi vrt in z njo posekal mlado, košato lipo, pod katero so se hodili gospoda, kadar jim je postalo prevroče, hladiti. Z vrha lipe je odtrgal najlepši list in ga v žep spravil. Še v kraljeve garaže se je nato odpravil avto izbirat, da se bi lahko zapeljal Brdavsiću nasproti. Vendar vsa vozila so se pod njegovo težo sesedla in tako je moral na Vrh po stari fičo poslati.

Na dan odločitve je tako vzel lipov list, ki ga je odtrgal s kraljeve lipe, sedel v fička in se odpeljal proti Kolpi, kjer sta se orjaka spopasti menila. Ko je Brdavsić ugledal svojega nasprotnika, se je začel krohotati in je rekel: »Ali je to tisti Krpan, ki so ga poklicali nadme od tako daleč, tam z Vrha od Svete Trojice? Mar bi doma ostal, se za pečjo grel in smučanje po televiziji gledal.« Tedaj pa je urno Martin v svoj žep segel in lipov list na dan potegnil. Ko je Brdavsić orožje strašno zagledal, se je tako prestrašil, da se mu je srce zaustavilo in mrtev se je na tla zgrudil.

Žabarji, ki so od zadaj gledali, so tedaj pridrli h Krpanu, tudi sam kralj mu je prišel nasproti in ga objel. Vse ljudstvo je praznovalo, se veselilo in odpiralo steklenice šampanjca iz grozdja z garantiranim nacionalnim poreklom.

Kralj je bil tako zadovoljen, da je Krpanu hčer obljubil. Vendar kraljica Spomena, užaljena, ker ji je Krpan lipo posekal, ni hotela o tem ničesar slišati. Raje mu je dala velik sod vina in v Hotedršici mu je dovolila gostilno odpreti. Krpan je užaljen zagrozil belo mesto razdejati. Komaj sta ga kralj in minister Gregor potolažila z mošnjo deviz in ustavnim pismom.

Martin je vse v žep lepo spravil in sedel v avto. »Če pa se oglasi še kak Brdavsić, pa veste, kje sem doma,« je spotoma še rekel. »Pa zdravi ostanite.« »Srečno hodi,« je rekel kralj, minister Gregor Kacina pa nič.

BAJBAN

Demilitarizacija občine Vrhnika?!

Izvršni svet se zavzema za ukinitev vseh vojaških objektov in vojaških sil v občini; popolnoma odklonilen odnos do JLA, kot institucije!

Ukaz zveznega predsedstva o predaji orožja paravojaških enot in terorističnih skupin, ki naj bi se nahajale v posameznih okoljih, se je različno razumeval in komentiral, javnost pa je ugibala, ali bo JLA proti nezadržnim demokratičnim procesom uporabila silo. Nekatere razgrete generalske glave in posamezniki vodilnega državnega aparata, so med paravojaške enote pritajeno uvrščali tudi TO Slovenije. Žal ni nihče nastopil s tehtnimi argumenti, zato so nedorečene ugotovitve nemalokrat zvenele kot grožnje. Marsikdo je pohitel v trgovino, se

Foto: Ljubo Vukelič

založil z oljem, moko in sladkorjem, kajti po vogalih se je šušljalo o uvedbi izrednega stanja.

Izvršni svet SO Vrhnika je, neoziraje se na dogodke, 11. januarja na svoji redni seji sprejel stališče, s sledečo vsebino:

Prizadevali si bomo za postopno zmanjševanje vojaških enot v občini Vrhnika, hkrati pa se bomo zavzemali za to, da bi občino Vrhnika proglasili za demilitarizirano cono, zato jo bomo kot takšno z vsemi pravnimi sredstvi tudi zagovarjali.

To odločno stališče pomeni postopno ukinitev vseh vojaških objektov in vojaških oboroženih sil v občini Vrhnika. Seveda gre za ogromen potencial: v občini sta dve veliki vojaški kasarni, vrhniške enote JLA posedujejo okoli 160ha površin, veliko je vojaške tehnike in po približnih ocenah je v občini okoli 1300 vojakov, brez aktivnih starešin. Morda nas bo kdo obtožil izdajanja vojne tajne, a takšne ocene je javno že povedal predsednik vrhniškega IS, objavljene pa so bile tudi v mariborskem Večeru.

Na naslednji seji, točneje 16. januarja je IS SO Vrhnika sprejel sklep o ukrepih za obrazložitev predhodnega stališča o demilitarizirani občini. Sodeč po tej usmeritvi Izvršnega sveta, naj bi se spremenila tudi njegova delovna sestava, tako da načelnik oddelka za ljudsko obrambo po svoji funkciji ne bi bil več član IS.

V kolikor občinska skupščina predlog podpre s sklepom, se lahko zgodi, da bo oddelek za ljudsko obrambo v SO Vrhnika preprosto ukinjen. Na oddelku je zaposlenih šest ljudi, ki na ta način lahko ostanejo brez službe, kajti tudi sodelovanje oddelka z JLA je takorekoč povsem zamrlo in ga pogojuje le še nujno zlo. Ne izvajajo se niti najosnovnejši programi skupnega značaja, kot je denimo pregled materialnih sredstev. Načelnik oddelka, gospod Jesenko, ki se načelno strinja z demilitarizacijo, je ravnanje IS ocenil kot prenagljeno in se z omenjenim stališčem ni strinjal, po njegovih besedah pa so tudi predstavniki republiškega SLO-ja menili, da za takšna stališča današnji trenutek ni primeren.

IS SO Vrhnika je v okviru svojih pristojnosti zavzel stališče, hkrati pa je sklenil, da povabi na razgovor predsednike vseh političnih strank ter tako oblikuje strokovno skupino, ki naj bi jo kasneje dopolnili še člani občinske skupščine in bi delovala kot Mirovna skupina pri SO Vrhnika. Oddelek za ljudsko obrambo naj bi v sodelovanju s podjetji in drugimi organizacijami ter inšpekcijskimi službami pripravil oceno stanja na področju obsega in vpliva JLA v občini.

Pri tem je razločno poudarjeno razlikovanje odnosa do vojakov in oficirjev kot posameznikov, ki se jim kot bivajočim v občini priznajo vse pravice do mirnega in enakopravnega življenja, hkrati pa je nekazan popolnoma odklonilen odnos do JLA, kot institucije. Poleg tega je v izvršnem svetu prevladalo mnenje, da je v okviru zakonskih možnosti potrebno pripraviti občinski odlok, preko katerega bi finančno, v obliki davščin, obremenili zemljišča v lasti JLA. Predlagali so tudi, da se na Zavodu za načrtovanje pridobi ustrezno mnenje o urbanistični zasnovi na območjih, ki jih ima JLA, s tem da je potrebno izraziti realne interese po stanovanjskih naseljih, obrtni coni in podobno.

Izvršni svet je stališče o demilitarizaciji oblikoval z zvrhano mero taktnosti in nikakor noče z glavo skozi zid; predvsem želi pridobiti tudi mnenje vodij posameznih strank in seveda občinske skupščine. Očitki, češ da je stališče enostransko, je povsem odveč, saj naj bi se v poznejši fazi demilitarizacija nanašala tudi na enote teritorialne obrambe, pretežno pa gre za načelo, po kakšnem vrstnem redu naj bi zadeve realizirali.

Seveda smo želeli slišati tudi mnenje nasprotne strani, zato smo se odpravili v kasarno Ivan Cankar, kjer nas je nadvse prijazno sprejel namestnik komandanta, tovariš BOBIĆ.

Vedeli smo, da zadev ne bo nihče pripravljen komentirati in tako se je tudi zgodilo. Po vojaški hierarhični lestvici je namreč relevantno mnenje nadrejenih, v tem primeru komande V. armadnega območja, tega pa seveda v kasarni na Vrhniki še niso dobili. Niso sicer pokazali pretiranega presenečenja, a tudi navdušenja ni bilo opaziti.

Tovarišu BOBIĆU smo omenili, da smo iz dobro obveščenih krogov izvedeli, da so posamezne enote JLA, med njimi tudi na Vrhniki, v četrti stopnji pripravljenosti, da so posebej usposobljene za boj proti notranjemu sovražniku in da je bila na delovnem obisku tudi GIN-a, vendar je sogovornik naše trditve takoj zanikal in nas opozoril, da nimamo točnih informacij. Poudaril je, da vse enote delajo po predpisanem programu usposabljanja in da delo normalno poteka, brez izrednih aktivnosti. Hkrati je opozoril, da se bo armada strogo držala ukazov predsedstva SFRJ in ravnala v skladu z njegovimi navodili.

Naš sogovornik je menil, da je uspešnemu razvoju Vrhnike botrovala tudi prisotnost armade. Brez slednje bi po njegovem mnenju Vrhnika ostala provincialen vaški kraj. Spregovoril je tudi o zahtevah po rušenju nekaterih vojaških objektov na poligonu Palčje, pri čemer pa bo končno besedo imelo sodišče. Katero sodišče, žal nismo izvedeli. **Zagotovil nam je, da so nekatere površine, ki jih uporabljajo za svoj poligon, tamkajšnji prebivalci pripravljeni odstopiti JLA.**

Tovariš BOBIČ je še opozoril, da JLA ne bo ravnala proti interesu občanov, zato ne vidi razlogov za vznemirjenost in strah. Posamezniki, ki manipulirajo z ljudmi, hočejo celotno zlo zvaliti na ramena JLA, njen namen pa ni rušiti tistega, kar je bilo v povojnih letih z velikimi napori in skupnimi močmi ustvarjenega. To je bilo vse, kar smo izvedeli od predstavnikov JLA na Vrhniki, razen nekaterih stvari, ki jih na njihovo željo nismo zapisali. Na uradne komentarje, ki smo jih želeli slišati, bomo morali počakati.

Omeniti moramo še, da je IS SO Vrhnika naslovil protest na zvezno in republiško predsedstvo, zaradi neurejenih odnosov med obema in JLA. Izvršni svet med drugim ugotavlja, da so prav ti neurejeni odnosi glavni razlog za velike težave, v katerih se je znašlo vrhniško podjetje Kovinarska. V nadaljevanju protesta se zahteva, da se takoj rešijo vsa sporna vprašanja v zvezi s proizvodnjo za potrebe JLA ter tako prepreči nadaljnje propadanje podjetij, ki so s svojo proizvodnjo neposredno vezana na vojaške programe.

Se bo Vrhnika znašla v coni, kjer ne bo vojaških objektov in oboroženih vojaških sil? Odgovora na vprašanje najbrž ne bo potrebno dolgo čakati. Seveda pa se bo na tej poti pojavilo še nešteto drugih vprašanj, odgovori pa bodo zagotovo težji in bolj mučni. Upajmo, da bo glavni, edini pravilen in odločilen faktor na tej poti, zgolj in samo – DIALOG.

Izvršni svet je na svoji seji, dne 11/1-1991 sprejel

S T A L I Š Č E :

Prizadevali si bomo za postopno zmanjševanje vojaških enot v občini Vrhnika, hkrati pa se bomo zavzemali za to, da bi občino Vrhnika proglasili za demilitarizirano cono, zato jo bomo kot takšno z vsemi pravnimi sredstvi tudi zagovarjali.

Republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE VRHNIKA
IZVRŠNI SVET

PREDSEDNIK
IZVRŠNEGA SVETA
Vili GRANDA dipl.ing.

Datum: 16/1-1991

V VEDNOST:

Svet za LO

Na podlagi stališča Izvršnega sveta z dne 11/1-1991, je Izvršni svet na svoji seji, dne 16/1-1991 sprejel naslednji

S K L E P

O UKREPIH ZA OBRAZLOŽITEV STALIŠČA O DEMILITIZIRANI OBČINI

1. O predloženem stališču IS se obvesti Skupščino občine Vrhnika s predlogom, naj to stališče podpre s sklepom.
2. Komisiji za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja se posreduje mnenje, da po usmeritvi Izvršnega sveta spremenimo sestavo Izvršnega sveta, tako da načelnik Oddelka za ljudsko obrambo ne bo več član Izvršnega sveta. Ta predlog se posreduje skupščini, hkrati z mnenjem komisije.
3. Predsednike vseh političnih strank se vabi na razgovor o tem stališču. Izmed predstavnikov vseh strank, ki bodo stališče sprejela, bomo izoblikovali čim bolj strokovno skupino, ki bo pripravila izhodišcni program za uresničitev tega stališča.
4. Komisiji za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja ter Skupščini občine Vrhnika, se posreduje pobuda, da bi to strokovno skupino dopolnili s člani skupščine, tako da bi postala skupščinska komisija (Mirovna komisija pri Skupščini občine Vrhnika).
5. Pripraviti oceno stanja na področju obsega in vpliva JLA v občini Vrhnika (pripravi oddelek za LO v sodelovanju s podjetij in drugimi organizacijami ter inšpekcijskimi službami).
6. Poudariti je potrebno razlikovanje odnosa do vojakov in oficirjev kot posameznikov, ki jim kot bivajočim v naši občini priznavamo vse pravice do mirnega in enakovrednega življenja med nami, hkrati pa nakazati odklonilni odnos do JLA kot institucije.
7. O namenih je potrebno obvestiti Republiški sekretariat za LO in vodstvo V. armadnega'obmocja.
8. V okrivu zakonskih možnosti je potrebno pripraviti občinski odlok, na osnovi katerega bi finančno preko davščin obremenili zemljišca JLA.
9. Pokazati je potrebno na realne interese (stanovanjsko naselje, obrtna cona)
10. Potrebno je pridobiti mnenje Zavoda za načrtovanje Vrhnika o urbanistični zasnovi na področjih, ki so v lasti JLA.

Republika Slovenija
SKUPŠCINA OBCINE VRHNIKA
IZVRŠNI SVET

PREDSEDNIK
IZVRŠNEGA SVETA
Vili GRANDA dipl.ing.

Datum: 16/1-1991

Pri Notranjskem časopisu smo se odločili za temeljito čistko. *(Foto: L. Vukelič)*

Neznani znani Notranjci

Glasbeniki

ZORKO PRELOVEC

Skladatelj in glasbeni pisec Zorko Prelovec se je rodil 11. februarja 1887 v Idriji. Zorko Prelovec je glasbeni samouk, saj glasbe ni študiral, samo kratek čas se je učil skrivnosti glasbenega ustvarjanja pri I. Hladniku in I. Pogačniku.

Služboval je kot uradnik v Mestni hranilnici v Ljubljani, kjer se je tudi glasbeno udejstvoval. Vodil je zbor Ljubljanski zvon, leta 1922 je postal glavni dirigent Zveze slovenskih pevskih zborov. Urejal je revijo Zbori, v kateri je objavil tudi veliko svojih skladb in številne članke o glasbi. Komponiral je zborne in solo pesmi v folklornem stilu ter prirejal ljudske napeve. Čeprav se je navezoval na romantično tradicijo, je v svoja dela vnašal tudi sodobna izrazna sredstva.

Med njegovimi skladbami si je veliko priljubljenost pridobila Lepa Vida, skladba za mešani zbor in klavir (orkester), med priredbami pa pesem Oj, Doberdob.

Idrijske meščane na skladatelja Zorka Prelovca spominja ulica, skoraj vsak slovenski zbor pa zaradi skladateljevega smisla za vokalno tehniko in melodičnost v svoj program uvrsti tudi kakšno Prelovčevo priredbo.

Skladatelj Zorko Prelovec je umrl v Ljubljani, 25. februarja 1939. leta.

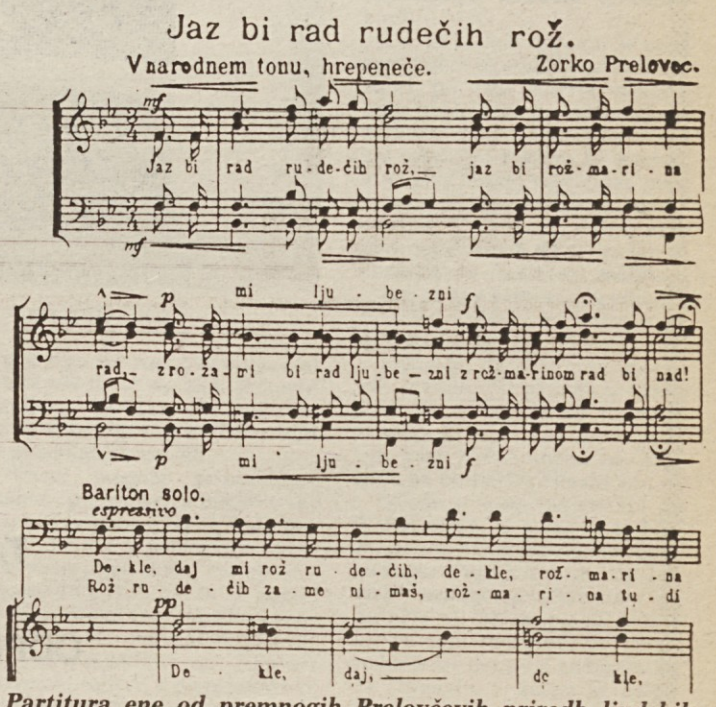

Partitura ene od premnogih Prelovčevih priredb ljudskih napevov

LIKO PRIS

Skupno do rešitve

Računalniški sistemi – Avtomatizacija industrijskih procesov – Komunikacijska oprema – Ljudje in njihovo znanje ključnega pomena

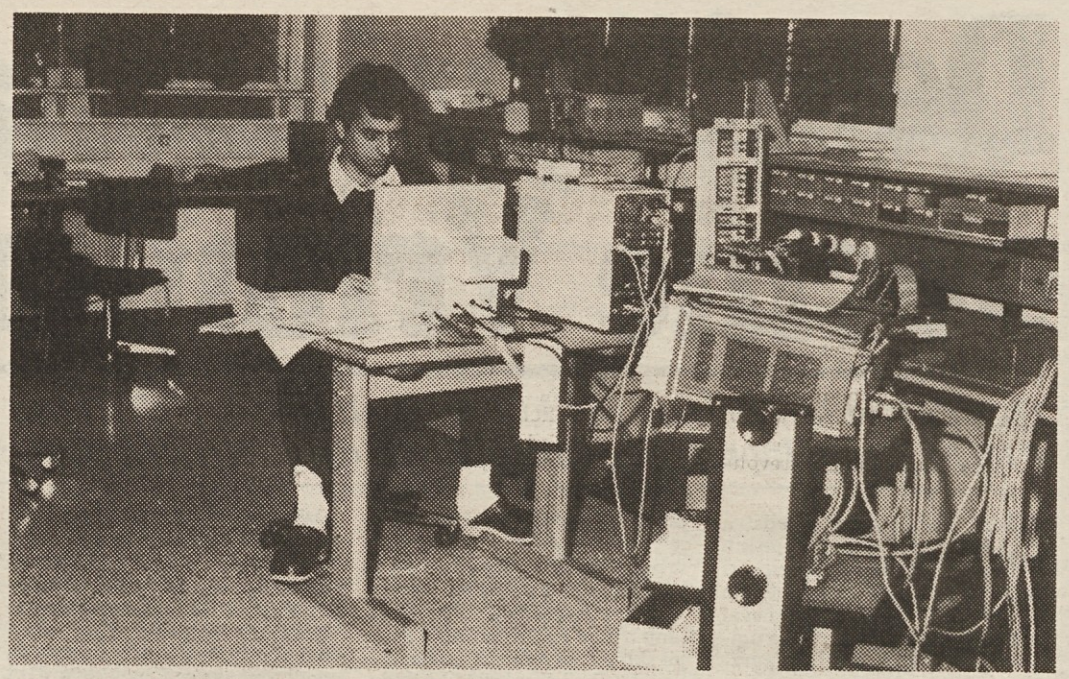

Marsikomu se bo gotovo zdelo nenavadno, da se v podjetju, ki je znano predvsem po lesno-predelovalni dejavnosti, ukvarjajo tudi z računalniško opremo, avtomatizacijo industrijskih procesov in komunikacijskimi sitemi. Pred leti, ko so nekatera druga podjetja na trgu prodajala dolarje in uvozne pravice, so se v vrhniškem LIKU odločili, da potencial, ki so ga ustvarili predvsem s prodajo pohištva na ameriškem trgu, oplemenitijo s pomočjo drugih programov.

Tako so leta 1979 z Iskro Delto, kot njen kooperant, začeli sodelovati na področju proizvodnje računalniških sklopov. Proizvodnji magnetnih diskov in perifernih enot so sčasoma začeli dodajati nove programe na področju industrijske avtomatizacije in komunikacijske opreme – pri slednjem od leta 1988 tesno sodelujejo z Metalko-Informacijski inženiring.

»S proizvodi, ki so v celoti plod našega znanja, se pojavljamo le na področju industrijske avtomatizacije, kar je po svoje razumljivo, saj je danes število proizvajalcev računalniških komponent v svetu omejeno, zato se jim jugoslovanska podjetja ta hip, pa verjetno tudi v prihodnje, ne bodo mogla postavljati ob bok z lastnimi izdelki. Tako na področju računalniških sistemov kupujemo komponente različnih proizvajalcev, jih sestavljamo v funkcionalne celote in jih testiramo ter pozneje vzdržujemo. Pri industrijski avtomatizaciji pa imamo lasten razvoj od ideje do konstrukcije, izdelava tiskanin, modulov, in celotnih avtomatov. Na področju industrijske avtomatizacije že drugo leto sodelujemo z nemško firmo LENKHARDT SYSTEMS. Z njimi smo uspeli razviti zelo tesno obliko sodelovanja, saj nam je omenjena firma odprla vrata svojega razvoja. Ta trenutek je v zaključni fazi slovensko-nemški projekt razvoja krmilja za NC stroj, ki je bil razvit v podjetju LIKO STROJi. Pri reorganizaciji podjetij LIKO pa je firma Lenkhardt Systems vložila kapitalni delež v LIKO PRIS, tako da obstajajo z omenjeno firmo tako poslovno-tehnične kot tudi kapitalne povezave,« pravi direktor LIKA PRIS, **STANE MOŠKON.**

– Vaši proizvodi so verjetno namenjeni že znanim kupcem, katerih potrebe so zelo specifične?

Moškon: »Delamo predvsem za podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, trgovino, pa tudi banke so med njimi... V mislih imam računalniške sisteme. Na področju industrijske avtomatizacije je večji del naših izdelkov namenjen lesno-predelovalni industriji, saj več kot tri četrtine tovrstne proizvodnje vgrajujemo v stroje, ki jih izdelujemo v podjetju LIKO STROJI d.o.o. v okviru sistema LIKO. Poleg tega pa naše izdelke uporabljako tudi v kovinsko-predelovalni industriji, elektro industriji in gradbeništvu.«

– Kakšno je vaše mesto med slovenskimi podjetji s podobno proizvodnjo?

Moškon: »Posebno po zaključku te dejavnosti v Iskri Delti je pri nas nastalo kar nekaj podjetij, od zasebnih do mešanih, ki ponujajo podobne izdelke. Menim, da se med njimi uvrščamo v sredino oziroma v zgornjo polovico. Naša prednost je v tem, da za nami stoji LIKO kot celoten sistem, ki nam nudi garancijo, predvsem kar zadeva nakup posameznih računalniških komponent oziroma nastopa na trgu. Verjetno pa tudi sicer obstaja razlika v tem, ali za proizvodom stoji večja ali manjša hiša.«

– Podjetje, kakršno je LIKO PRIS, potrebuje močan razvojni oddelek...

Moškon: »Dve tretjini naših strokovnjakov dela v razvoju, saj bi radi kupcem ponudili izdelke, ki bodo sestavni del kompleksnejše rešitve.

To je zajeto tudi v našem geslu: SKUPNO DO REŠITVE. Danes tisti, ki naleti na neko težavo, že približno ve, kako bi se jo dalo razrešiti, mi pa mu lahko s tem, da združimo njegovo in naše znanje in sposobnosti, pomagamo na poti do najboljše rešitve.«

– Pri dejavnosti, kakršna je vaša, je zelo pomembna predvsem strokovna podkovanost. Se vam utegne zgoditi, tako kot se je v primeru mnogih drugih podobnih podjetij, da bi vas strokovnjaki začeli zapuščati in se zaposlovati drugje, kjer bi jim morda za njihovo delo plačali več?

Moškon: »V podjetjih, katerih dejavnost je odvisna od ljudi in njihovega znanja, je to danes res ključni problem; tudi pri nas se srečujemo z njimi. Naša izobrazbena struktura v povprečju presega višjo stopnjo strokovne izobrazbe, kar pomeni, da je v LIKU PRIS zbran dokaj velik potencial znanja, ki lahko trgu ponudi zelo kakovostne izdelke. To pa pomeni, da si naši strokovnjaki pri vsakdanjem delu naberejo veliko izkušenj, za katere bi jim kdo utegnil plačati več, kot dobijo pri nas. Zato iščemo rešitve v treh smereh: ljudem ponujamo zanimivo delo, ki naj jih motivira v strokovnem smislu, ponujamo jim tudi primerne pogoje za delo, hkati pa jim nudimo tudi možnost stalnega izobraževanja in iščemo rešitev, kako te ljudi nagrajevati v skladu z njihovim prispevkom k rezultatom poslovanja.

– Kako pa vam uspeva sproti pokrivati potrebe po strokovnjakih?

Moškon: »Zaenkrat pri specifičnih projektih v naše delo vključujemo tudi zunanje strokovne sodelavce, pri projektih, ki so za nas ključnega pomena, pa se trudimo, da jih oblikujemo znotraj naše hiše, saj nočemo postati življenjsko odvisni od zunanjega znanja.

– Mnoga podjetja se ta čas srečujejo s hudimi likvidnostnimi težavami...

Moškon: »Tudi v LIKU PRIS, enem izmed podjetij sistema LIKO, čutimo splošno gospodarsko krizo, v kateri se je znašlo slovensko gospodarstvo, vendar je zaenkrat naš proizvodni proces še nemoten, zato lahko normalno poslujemo in ocenjujemo, da bomo lahko tudi investirali v nadaljnji razvoj.«

– Morda razmišljate o razrešitvi proizvodnje?

Moškon: »Zaenkrat ne razmišljamo o kakšni posebni razširitvi, tudi o kadrovski ne. Radi bi le obdržali raven proizvodnje, ki nam omogoča, da ostajamo med manjšimi oziroma srednje velikimi podjetji s podobno dejavnostjo. Naši načrti pa so bolj ambiciozni predvsem na razvojnem področju, kjer delamo v dveh smereh: aplikativni razvoj naj nam omogoča spremljanje in prenos dosežkov tuje tehnologije v naš prostor, kar velja predvsem na področjih računalniških sistemov in komunikacij. In drugo: lasten razvoj industrijske avtomatizacije, s katerim bi radi slovenskim podjetjem ponudili program, ki jim bo omogočal večjo produktivnost in prilagodljivost, skratka vse, kar potrebujejo pri vključevanju v svetovno tržišče. Resnici na ljubo naj povem, da slednjega slovenska industrija še ne sprejema najbolje, vendar postaja vse bolj očitno, da se bo morala tehnološko posodobiti in avtomatizirati, če hoče konkurirati na svetovnem trgu. In v tem vidim tudi prihodnost našega podjetja.«

Pogovor zapisal Marko Škrlj
Foto: S. Rančov

PRODAJNI SALON LIKO VRHNIKA

TRŽAŠKA CESTA 11, VRHNIKA

TEL.: (061) 752-997

Nudimo vam

Sobna vrata
Vhodna vrata
Garažna vrata
Harmonika vrata
Okna

Obloge
Jedilniško pohištvo Liko
Sobno pohištvo ostalih proizvajalcev

NOVO IZ UVOZA

KARNISE ATL – ITALIJA

TALNE IN STENSKE PLOŠČICE CERIM ITALIJA

ODPRTO od 9.30 do 17. ure, sobota od 7.30 do 12. ure

Spomin, ki še živi ali konjski semenj v Ilirski Bistrici

Začnimo z ugotovitvijo, da je Ilirska Bistrica eden redkih krajev na Slovenskem, ki se lahko ponaša in pohvali z več kot 150-letno neprekinjeno semanjsko tradicijo. Lahko rečemo, da so semanji dnevi del kulturne dediščine, na katero so Bistričani lahko upravičeno ponosni. O začetkih in razvoju semanjih dni nimam namena govoriti. Ugotovimo lahko le to, da so se semanji dnevi po številu na leto v raznih obdobjih vedno le večali in se po vsebini prilagajali času in razmeram. Nekako od druge svetovne vojne pa velja, da so semanji dnevi vsakega prvega in šestnajstega v mesecu, če pa je na ta dan nedelja ali praznik, se semanji dan prenese na prvi naslednji delovni dan.

Svojčas je na ta dan vladalo posebno razpoloženje. Še ne tako dolgo tega je temu botrovalo zelo razvito pilarstvo in mlinarstvo na bistriškem. Treba pa je razlikovati med tako imenovanimi krošnjarskimi in živinskimi semnji, čeprav je tako po enih, kot po drugih Il. Bistrica slovela daleč naokoli, tudi po Kastavščini in Čičariji na hrvaški strani. Znano je bilo, da e bil predvsem živinski semenj »tak, kot se spodobi.« Ni manjkalo niti prodajalcev niti kupcev, vmes pa so bili seveda tudi preprodajalci in posredniki, brez katerih si kupčevanja ni bilo mogoče zamisliti. Tem ljudem se je po domače reklo »šnšali«. Bili so na svojevrsten način cenjeni ljudje, ki so poskrbeli, da je bilo na semnju vzdušje kot se spodobi, kajti zelo dobro so poznali ponudbo in povpraševanje, kot bi temu danes učeno rekli. Posebno spretnim med njimi je kaj kanilo v žep tako od prodajalca, kot od kupca.

Najbolj zanimiv primer takšnega semanjega dogajanja je bilo kupčevanje s konji kajti konj je bil najbolj cenjena vprežna žival. Tako se je tudi zelo dobro vedelo, kateri kmet v vasi nekaj da nase. Veljalo je nenapisano pravilo, da je dober gospodar samo tisti, ki ima v hlevu lepo rejene in oskrbovane konje, teh pa je danes v bistriški občini iz leta v leto manj. Tisti, ki se s konji še ukvarjajo, počno to predvsem zaradi tradicije, ki vse bolj prehaja v ljubiteljstvo.

Danes praktično ni več zasleditи naprodaj konj iz okoliških vasi. Tu in tam konje pripeljejo prodajalci iz Grobniškega polja nad Reko in iz okolice Karlovca.

Ob semanjih dnevih je privez za konje ob gostilni Perkan. Zgodi se, da ob privezu ni nobenega konja naprodaj, toda ljudje, ki se na konje spoznajo, se tu vseeno zbero, kajti za njih velja, da je semanji dan še vedno nekaj posebnega. Tudi oblečeni so temu primerno – zakmašnje, kot bi po domače rekli in to v stilu petdesetih let. Prišli so v mesto, imeli kakšen opravek in ob kozarcu vina pokramljali o tem in onem. Če pa so ob privezu naprodaj konji, potem je vse skupaj toliko bolj zanimivo.

Vse se dogaja po strogih, nenapisanih pravilih. Ljudje, ki se na konje spoznajo, se med seboj večinoma poznajo. Nepoznani prišlek ne more kar tako v družčino. Najprej je deležen skritih pogledov stalnih obiskovalcev semanjih dni. Takoj po izgovorjeni prvi besedi pa že vedo, ali se na konje spozna. Če bi pa hotel na hitro izvedeti kakšno podrobnost – o ne, ne, to pa ne gre kar tako! Zgodi se, da takšnega še za mar nimajo. Če pa že sili s svojo radovednostjo, potem lahko marsikaj izve, samo na zastavljeno vprašanje ne dobi odgovora. Ni kaj, pogovor o konjih je znanost, ki ni od muh in ga ne da nobena fakulteta.

Zanimivo je opazovati te ljudi, ki jim je skupni imenovalec ljubezen do konj. V svojem, na videz preprostem obnašanju skrivajo neverjetno veliko malih skrivnosti, ki jih po eni strani združujejo, po drugi strani pa vidi v tem vsak svoj jaz, za katerega misli, da je samo njegov. Konji so bili in ostajajo še naprej njegov skrivnostni svet, ki ga vedno znova odkrivajo. Zdi se, da na svojevrsten način živijo življenje, ki je prav gotovo bogatejše in se kaže v dolga tisočletja trajajočem sožitju med človekom in živaljo.

Tako. Pa na svidenje ob prihodnem semanjem dnevu, pa čeprav ob privezu ne bo nobenega konja. Če ne drugače, naj bo to za tradicijo, ki se ji starejša generacija nikakor noče izneveriti.

Viljem Grlj

V nekaterih še vedno živi spomin na svoj čas živahne semanje dni v Il. Birstrici. (Foto: V. Grlj)

ART ROCK RAPORT

Bojan Štokelj, nelagodje pred sliko v ogledalu

Petek, 18. 1., v MKNŽ dva benda iz Zagreba. Domača ali tuja? Ha, to bo stvar politikov, ko se bodo dogovorili, kaj in kdo smo. **Hell's bells** bolj HC, spominjajo na **V3P** iz Il. Bistrice, **Anasthesia** so bolj metalični. Poslušalcev kakih 250. By the way, ni nas bilo na tem koncertu, ker smo bili v CRMK, Šempeter pri Novi Gorici. To naj bi bilo kot sodelovanje med klubi. Mi malo tja, oni malo k nam.

Performance **Nelagodje pred sliko v ogledalu Bojana Štoklja** je treba doživeti, ne pa o njem brati. Kdor je padel noter, je na trenutke doživel občutke, ki ne spadajo v naš realni svet zaznavanja, ampak so nekje na prehodu med realnostjo in nekim drugim stanjem zavesti, kjer ne veljajo naši določeni zakoni prostora in časa. Akterji so nam s svojimi gibi in mimiko (Vogue dance?) prikazali različne kreacije Eme Kugler. Svoj smisel so te podobe dobile šele ob ustrezni zvočni kulisi **(Inštitut Egon March)** ter igri ogledal in svetlobe, ki jo najbolje pozna Bojan Štokelj. Kombinacije ogledal nam ob premišljeni uporabi svetlobnih efektov odpirajo vrata nezavednega, podzavestnega (Doors of perception). Pri tem performancu nam je Bojan ta vrata odprl in dovolil majčkeno pokukati onstran. Upam, da nas bo s svojim naslednjim projektom prisilil, da pogledamo še globlje onkraj Vrat.

Lepo bi bilo, če bi ta projekt lahko videli tudi ostali smrtniki, toda, le kje je na Notranjskem plac, kjer bi se lahko to zgodilo? A se zavedate, da je Notranjska mrtva?! Sploh ni scene! MKNŽ je nekje na robu Notranjske. Kje so ostali klubi? Logatec, Vrhnika, Cerknica, Postojna! Popolno vegetiranje! Razmislite malo o tem.

Tekst: MS, foto: MG

GROŽNJA ŠT. 1: BREZPOSELNOST

Brezposelnost narašča in se širi po naši deželi z veliko naglico. Sedaj, ko so stečaji podjetij postali povsem vsakdanji pojav, bo brezposelnost primarni problem. Vedno več jih je, ki ostajajo brez kruha in z vprašljivo bodočo eksistenco. Šele sedaj v zavest ljudi prihaja strah, zaradi skrbi vzbujajočih sprememb, ki se nam vrstijo po dnevnem redu.

Il. Bistrica ni nikakršna izjema, je celo šolski primer občine, kjer šele sedaj prihajajo na plan posledice vodenja nestrokovne in zgrešene gospodarske politike preteklih let. Da bi zvedeli čimbolj konkretne in »sveže« podatke, sva se odpravila na Skupnost za zaposlovanje. Prijazna svetovalka, gospa **Marinka Dimnik,** nama je odgovorila na nekaj vprašanj o problemu nezaposlenosti v občini.

Kolikšno je število brezposelnih, njihova izobrazba ter starostna struktura?

Moram priznati, da se zadnje mesece število brezposelnih naglo povečuje. V decembru 90 je bilo število brezposelnih v občini **400,** od tega 203 ženske, prevladuje IV. stopnja izobrazbe (poklicna šola), 258 iskalcev zaposlitve je mlajših od 26 let. Če primerjamo te podatke z decembrom 89 (št. brezposelnih 266, 162 iskalcev zaposlitve do 26 let), lahko ugotovimo, da je indeks porasta 150 %. Kar pa se tiče relativne brezposelnosti (to je razmerje med številom zaposlenih in nezaposlenih) pa je stvar taka: konec leta 88 je 4,6 %, 89 5,3 %, in lani 8,5 %. Trenutno smo v okvirih republiškega povprečja, toda moram omeniti, da bomo z registracijo prvega dela TOK Tokovih stečajnikov (100) skočili visoko iz okvirjev povprečja republike. Potem pa nas čaka še okoli 130 stečajnikov iz ostalih Tokovih podjetij. Skratka, nič kaj rožnata situacija nas ne čaka tudi v prihodnjih mesecih.

Imate mogoče pripravljene kakšne programe za blažitev socialnih napetosti, ki se bodo pojela Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za slučaj nezaposlenosti. Ta zakon naj bi še naprej podpiral aktivno politiko zaposlovanja, kar pomeni vključevanje pripravnikov oz. iskalcev prve zaposlitve v pripravništvo, s sofinanciranjem republiške skupnosti za zaposlovanje.

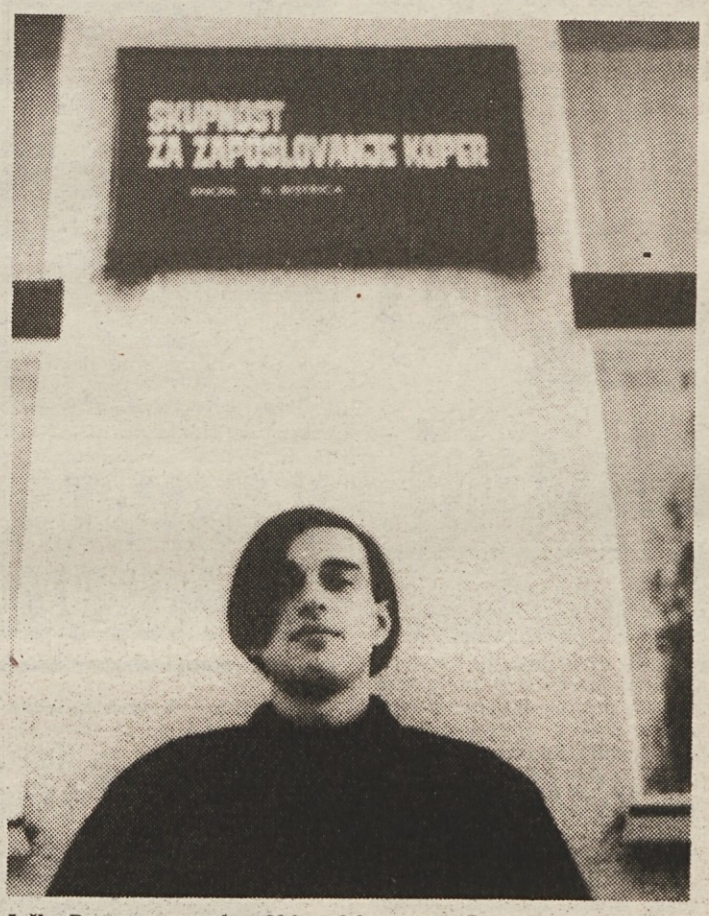

Jožko Pegam, nezaposlen, 22 let, elektroenergetik

Marinka Dimnik, Skupnost za zaposlovanje

V zahodnoevropskih državah se v času recesije in velike nezaposlenosti izvajajo javna dela. Ali bo možno kaj storiti na tem področju?

Ta zakon, ki naj bi bil kmalu sprejet (upajmo, da bo), govori tudi o javnih delih. Z javnimi deli se bodo izvajala družbeno koristna dela, ki so potrebna za saniranje določenega stanja, ohranjanja kulturne dediščine, varovanja okolja in pomoči občanom. Zamišljeno je tako, da bi npr. občinski izvršni sveti bili nosilci takšnih dejavnosti, skupnosti za zaposlovanje pa bodo poskrbele za zadostno število ljudi, ki bodo sodelovali v javnih delih.

Prej ste omenili, da opravljate registracijo Tokovih stečajnikov?

Da, to bi radi opravili še pred sprejetjem republiškega zakona. Kajti po tem novem zakonu bodo stečajniki oz. nezaposleni zaradi stečaja podjetja na istem kot ostali. Po zakonu, ki je sedaj v veljavi, imajo stečajniki pravico do višjega denarnega nadomestila. Upamo, da bomo vsaj prvi del Tokovih delavcev lahko obravnavali po starem zakonu.

Kaj pa je z zasebnimi podjetji? A ta kaj vplivajo na zmanjšanje nezaposlenosti?

Rekla bi, da je to prej izjema kot pravilo. Na papirju je takih firm kar precej, toda to nima posebnega efekta na zaposlovanje, vsaj v naši občini ne. Mogoče pa bo kaj v prihodnosti.

Stanje je torej takšno kot je. V prihodnje bo samo še slabše. Za konec pa še mnenje nezaposlenega. **Pegam Jožko, 22 let, elektroenergetik:** »Zavedam se, da dela ni. Od skupnosti pričakujem samo zdravstveno zavarovanje ter denarno nadomestilo za situacijo, v kateri se nahajam.«

Tekst: M.S., foto: M.G.

Boni za učitelje

V logaški občini so napravili lepo potezo in delavcem obeh logaških osnovnih šol namenili ponovoletno darilo – bone v vrednosti 4000 dinarjev. Delavci šol so namreč prejeli plačo za januar že konec decembra in naslednja bo šele okrog 10. februarja. Pa še nobene »13. plače« ni bilo pričakovati. V računovodstvu logaške občine so torej pogledali, kje imajo terjatve in kje bi bilo treba poračunati kompenzacije in so ugotovili, da bodo boni vnovčljivi v Rimljanki. Lastniki bonov so »navalili« na malo, prijetno trgovinico.

Kot je že v navadi se boni velikokrat porabijo za marsikaj, ne le za hrano. No, saj tokrat res ni nihče namenil nagrade le za hrano. Ali pač? Saj je šlo za špecerijsko trgovino! Delavci obeh šol so se jezili, saj ne le da je kmalu zmanjkalo zalog in jih je lastnica morala dodatno naročati, mnogi so hoteli za tako veliko denarja kupiti še kaj drugega. In v Rimljanki so se znašli. Z njihovo naročilnico je vsakdo lahko kupil, kar je hotel – kje drugje.

Volk sit in koza cela.

KRAS

TOPLEJE BO

Staro peč so zamenjali moderni radiatorji (Foto: S. Rančov)

Vrhovci so kar nekaj let načrtovali napeljavo centralnega ogrevanja v svoj osrednji družabni prostor, v šolo. Vzrok ni bil le ogrevanje učilnic (izognili bi se raztresenemu načinu dotedanjega kurjenja), šola je tudi prostor, ki nudi gostoljubje nekaterim športnim dejavnostim in seveda dejavni in uspešni dramski skupini. S samoprispevkom so zbrali nekaj denarja, ni ga pa bilo dovolj za celotno investicijo, ki naj bi zajela napeljavo centralnega ogrevanja, postavitev ustreznega dimnika in toplotno izolacijo podstrešja. Zdaj, ko je delo opravljeno, lahko povemo, da je vrednost vse investicije okrog 650.000 din. Občina je prispevala dobrega pol milijona din, ostalo pa krajani z denarjem in delom.

Izvajalec del, Trgocev iz Logatca, je opravil svoje delo kakovostno in v rokih, ki jih je podaljšala le nepravočasna, zakasnela dobava peči. Obnovitvena dela na odru so opravili krajani kot tudi polaganje izolacijskih plošč.

Vrhovci so kleni ljudje, povezani med seboj in pripravljeni za koristno sodelovanje. Kadar gre za skupna prizadevanja, znajo pokazati svojo pripravljenost za delo, znajo pa tudi delati. Prijaznejši prostori za njihovo druženje bodo zagotovo spodbudili še večje želje po skupnem uresničevanju želja večine prebivalcev te najvišje ležeče vasi v logaški občini.

J-za

Do telefona (2) z obveznicami

O telefoniji in izboljšanju povezav v občini Logatec smo v Notranjskem časopisu pisali že v prvi številki. Prav tako bolj s tehnične strani so občane v Logaških novicah obvestili o načinu prijave, potrebnih sredstvih, terminskih planih izgradnje ter načrtih z druge kraje v občini.

V razgovoru z g. Kranjcem sem izvedel, da je do sedaj podpisalo pogodbo že skoraj 500 zainteresiranih, med katerimi pa je manj obrtnikov in podjetnikov kot bi pričakovali. Končna razširitev oziroma možnost priključitve bo 1000 priključkov, zaradi tega pozivajo še posebej tiste, ki so že pred mnogimi leti (največ po letu 1983) vložili prošnje za telefonski priključek pri PTT podjetju, da se vključijo v akcijo.

Za naselji Zibrše in Zaplana že evidentirajo interesente, vendar je za obe območji še potrebno uskladiti meje telefonske centrale in sodelovanje občine Vrhnika predvsem v naselju Zaplana.

V razgovoru je g. Kranjc posebej opozoril, da bo telefonski priključek pripeljan samo do tistih, ki bodo kupili obveznice. Različne špekulacije in čakanje na leto pozneje nikakor ne pridejo v poštev, predvsem pa ne bodo priključki cenejši.

Do zdaj so pri prijavi za telefonski priključek vedno obrazložili, da ni dovolj zmogljivosti. Dosedaj uporabniki telefonskih storitev sami ugotavljajo, da je težko dobiti zvezo in še zelo slaba je. Po besedah sogovornika bodo spomladi postavili in pričeli s poizkusnim obratovanjem radiorelejnega sistema, ki bo del teh težav odpravil, še vedno bo ostala zastarela telefonska centrala, ki jo bodo po pogodbi s podjetjem za PTT promet postavili do konca letošnja leta.

Ob lepih obetih, da bodo Logačani in okoličani dobili ustrezno telefonsko omrežje, manjka samo to, da se v čim večjem številu prijavite in plačate prispevek. Kako vem, pa to nadaljevanje članka ni zadnje.

Dom.

Logaški graščaki

Logačan, še posebej Gornjelogačane že več let zanima, kdaj in kje se bo začel graditi nov vzgojni zavod. Slišati je bilo novice o več alternativnih lokacijah v Logatcu oziroma v njegovi bližnji okolici. Neredki so bili mnenja, da je treba zavod v Logatcu ukiniti in ga prestaviti v drug kraj, kajti trideset »vedenjsko in osebnostno motenih« predvsem najstnikov lahko ogrozi vaški red in mir.

Toda vsa ugibanja so odveč, ker nov vzgojni zavod v Logatcu bo, na novi lokaciji pod Sekirico – namesto cestne baze. Na občini so večje zanimanje pokazali šele leta 1988, ko so končno določili možne lokacije. Vse dotedanje prošnje so bile zavrnjene. Po besedah ravnatelja zavoda Boruta Hvalca lahko pričakujemo lokacijsko dokumentacijo že v tem letu, konkretni pogovori o premestitvi cestne baze, soglasju plinovodarjev in kmetijskozemljiške skupnosti že potekajo.

Žalostno je, da je zavoljo papirnate vojne skopnel že tako majhen kupček denarja, ki se je skozi leta nabiral za projekt. Ker tega denarja ni, bo verjetno del novih objektov financiran iz republiškega proračuna, del pa bi zagotovili s prodajo okoliških objektov (delavnica in upravna zgradba), ki so last zavoda, kar grad ni. Seveda bo morala denar prispevati tudi izobraževalna skupnost. Od dvajsetih tovrstnih inštitucij (med katere štejemo tudi zavode za slušno prizadete, za slabovidno mladino), ki se gradijo v zadnji petletki, jih je le pet ostalo praznih rok in zanimivo, da so vsi »vzgojni zavodi«, ki spadajo v kategorijo nezaželenih v okolju. V ostalih vejah so lažje prišle do denarja in novih lokacij.

Kljub vsem zapletom upajmo, da bo dvojna škoda, ki se dela gornjelogaškemu gradu, kmalu odpravljena. Fantje bodo šli v pedagoško, vzgojno in človeško okolje, grad pa upajmo, da bo našel »dobrega gospodarja«, saj ga je z lepim grajskim parkom in dobro voljo moč lepo urediti in mu dati tisto funkcijo, ki jo grad kot Grad potrebuje.

Marko Smole

Grad bo moral priti v pametne roke (Foto: S. Rančov)

Vse bolj uglašeni

Pred dvema letoma je logaški pihalni orkester začel znova urejati svoje razdrapane vrste, ki jih je neusmiljeno klestilo dvoje nadlog. Pomanjkanje svežih moči z nekaj temeljnega glasbenega znanja, je bila že kar običajna nadloga, druga se je pridružila verjetno kot posledica: kriza v vodenju orkestra. Ne moremo trditi, da je glasbena šola edina pot do podmladka, je pa zagotovo najbolje tlakovana. Zgleden primer za to je v Cerknici, pred nekaj leti je bil podoben v Postojni. Z učvrstitvijo mladih logaških učiteljev v vodstvu glasbene šole je končno steklo tudi v vrstah orkestra.

V dveh sezonah je orkester pod organizacijskim vodstvom **Alojza Molka** in umetniškim vodstvom **Matjaža Albrehta** prestopil, ali preskočil kar nekaj stopnic v svoji rasti. Ob skromnih denarnih sredstvih, ki jih orkestru namenja Zveza kulturnih organizacij ter ob podpori sopokroviteljev KLI-ja Valkartona išče pot med možnostimi in željami. Kakovost se stopnjuje iz nastopa v nastop.

S celovečernim koncertom je orkester gostoval **6. januarja v Rovtah.** Nekaj je k večeru dodal domači **moški zbor pod vodstvom Janeza Trevna,** še učinkovitejši pa je bil plesni prispevek, ekshibicijski nastop **svetovnih mladinskih plesnih prvakov Polone Rogelj in Igorja Gajića.** Plesala sta na glasbo, ki jo je izvajal orkester.

20. januarja je bil program ponovljen v dolenjelogaškem Narodnem domu. Verjetno je bil tudi zaradi prostora učinek še boljši. Glasba, ki jo zdaj že skoraj štiridesetčlanski orkester igra, je zabavna, big-bgendovska, jazzovska. Za koncertno literaturo manjkajo še nekateri koncertni inštrumenti, tenorji, baritoni in rogovi. Dirigent Matjaž Albreht spretno in z veliko dobrega občutka izrablja svoje izkušnje z jazzovskega področja, inštrumentalisti pa so mu sposobni slediti. Tudi na tem koncertu je bila odlična gostja. Alenka Godec, jazz pevka, je s štirimi skladbami ob spremljavi tria iz orkestra, v živo prepričala poslušalce o nedvomnih kakovostih tako izvajane glasbe kot izvajalcev samih. Zveza kulturnih organizacij je 19 godbenikom podelila Gallusove značke, basistu Jožetu Mačku in klarinetistu Janezu Brusu zlato.

Orkestru naj ne zmanjka moči v prizadevanjih za kakovostno rast in za organizacijske in vzgojne usmeritve, ki so prav naravnane. Če bi bilo v kraju in občini več dejavnosti, kjer se mladi lahko preskušajo, bi bilo tarnanje o tem, da mladi nimajo kam, odveč.

J-za

Pihalni orkester ni le mlad, tudi zveni mladostno (Foto: S. Rančov)

V ROVTAH NE MARAJO KONKURENCE

Ko je bila v Rovtah zgrajena nova trgovina, so iz stare zadružne stavbe odšli vsi uporabniki. In začela se je razprava o tem, kaj bo v stari stavbi, ki so jo davno pred vojno zgradili rovtarski kmetje. Da ne bi bila prazna, je IS SO Logatec že julija 1990 ukrepal in objavil v Delu razpis, v katerem je ponujal stavbo v najem različnim možnim interesentom. V upanju, da bodo dobili prostor in pričeli z delom, so se javili trgovci, frizerka in drugi. Pa je vse ostalo le pri razpisu, ki v bistvu nikdar ni veljal. Gospod Alojz Čuk, predsednik sveta KS pravi, da je odpor predvsem zaradi trgovine, saj Žirovci za konkurenco niso navdušeni. Pravi pa, da je problem v lastništvu. Kdo je lastnik zgradbe? Prav gotovo kmetje, ki so jo tudi zgradili. In dokler ne bo sprejet Zakon o zadružništvu, bo stavba v Rovtah v nekakšni pat poziciji. V stavbi se je baje podrl dimnik. Kdo ga bo popravil? Kdo bo odgovarjal za škodo, ki nastaja? Vsak dan, ko je stavba prazna, je škoda. Pat pozicija gre na roko le zobu časa.

J. K.

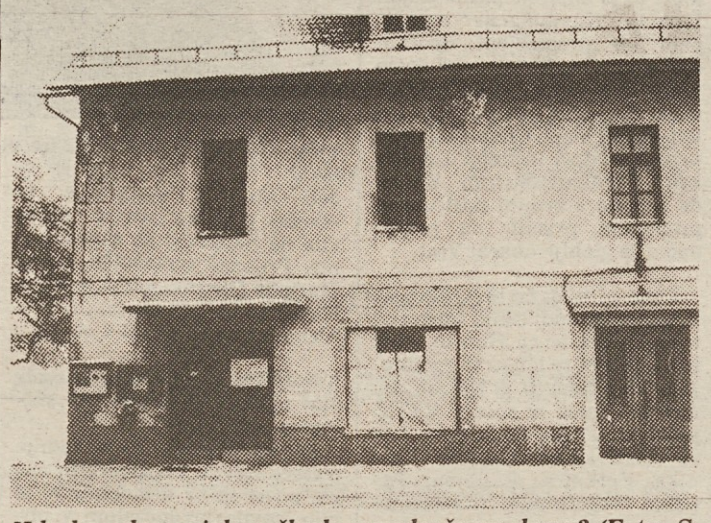

Kdo bo odgovarjal za škodo v zadružnem domu? (Foto: S. Rančov)

»Skrivnostni« trgovski center v Logatcu

Kot izjemno ugoden se je pokazal Logatec za postavitev trgovsko-oskrbovalnega središča in to ne le za kraj, ampak kar za vso notranjsko območje. Manj ugodne pa so bile »igrice« okrog »skrbno varovane skrivnosti« o predvideni naložbi, saj je bil nekakšen embargo za objavljanje te vesti s strani logaškega izvršnega sveta. »Igrica« je namreč v tem, da so na občinski skupščini o tem enostavno govorili in v januarski številki Logaških novic je že bilo objavljeno obvestilo o predvidenem sodelovanju Slovenijalesa in italijanskega partnerja iz Pise. K partnerstvu sodi še logaška skupščina, ki bo poskrbela za zemljišče. Obnašanje in »obnašanje«.

RAUBARJEV STOLP – SAMOTNA PRIČA PRETEKLOSTI

Slovenski gradovi so skozi stoletja doživljali najrazličnejšo usodo, ki se je nagibala zdaj v to zdaj v drugo skrajnost. Gledano v celoti usoda našim gradovom ni bila niti malo naklonjena, kar nam zgovorno potrjujejo številne ruševine, ki jih je za seboj pustil metež zgodovinskih spopadov, bojev in nasprotovanj. Seveda niso vsi gradovi propadli zaradi človeške objestnosti, grabežljivosti ali česa drugega, temveč iz povsem »normalnih vzrokov« – potresov, opustelosti itd. Eden takih gradov je tudi **Mali grad** v Planini pri Rakeku, bolj znan kot Raubarjev stolp v neposredni bližini znamenite Planinske jame. Valvazor nam je v svojem delu – Slavi vojvodine Kranjske zapustil celovito podobo tega nekoč pomembnega gradu, od katerega je danes ohranjen le še poznogotski stolp, ki z mnogimi elementi razkriva arhitekturno pomembnost same zgradbe. Po trditvah polihistorja Valvazorja naj bi prav v tem stolpu zasedali kranjski deželni stanovi v času turških vpadov v 15. stoletju, saj omenja, da je bil nad vhodnimi vrati stolpa napis – Landeskanzlei (Deželna pisarna). Iz zgodovinskih virov je razvidno, da so bili lastniki gradu pomembna plemiška rodbina Rauberjev; omenimo knezoškofa Krištofa Rauberja ter Nikolaja Rauberja, ki je po cesarjevem ukazu oblegal roparskega viteza Erazma Predjamskega (Lueggerja) ter ga po izdajstvu služabnika tudi umoril. Po izumrtju rodbine Rauber je grad pogosto menjal lastnike (od Eggenbergov do Windischgrätzov), zaradi nenaseljenosti in opustelosti pa je tudi kmalu propadel. Ostal je le stolp, ki stoji še danes. Z Malim gradom so povezane številne legende in pripovedi. Omenimo pripoved, po kateri naj bi delavci pri gradnji ceste in delih ob stolpu našli zazidano okostje enega od grajskih prebivalcev, ki so ga graščaki živega obsodili na strašno smrt.

Na upodobitvah Franza Kurza zum Thurn und Goldensteina, ki jih hrani grafični kabinet Narodnega muzeja v Ljubljani je dobro viden poznogotski obrambni stolp, z gotsko kapelo v notranjosti; brez strehe, ki je bila dodana kasneje zaradi želje, da se zaustavi nezadržno propadanje stolpa. Raubarjev stolp so v letih od 1972 do leta 1974 obnovili člani domačega jamarskega kluba ter ga poimenovali po agilnem predsedniku kluba **V. Miklavčiču.** Od leta 1974 do leta 1978 je bil stolp nekakšno kulturno središče celotnega kraja. Organiziranih je bilo celo vrsto pevskih nastopov, likovnih razstav priznanih umetnikov (omenimo slikarsko kolonijo v Planini) in najrazličnejših drugih prireditev, ki so kulturno življenje Planine dodobra razgibale. Po letu 1978 pa je zagnanost organizatorjev pričela pešati. Stolp je začel počasi samevati,v njem so se le občasno prirejale interne zabave formalnih članov jamarskega kluba, ki obstaja bolj ali manj na papirju.

Tu pa se začne tista žalostna plat naše zgodbe. Samotni stražar – Raubarjev stolp je stoletja kljuboval zobu časa. Ob njegovih zidovih se je zdrobila že cela vrsta človeških brezbrižnosti. Zdi se kot, da so vsi napori zagnancev, ki so stolp skušali oteti pozabe in ga rešiti pred propadom, pozabljeni... Stolp sameva in na tihem propada! Težko je najti prave besede, ki bi opisale slepoto vseh, ki se formalno trudijo »za bogatejši, izvirnejši turizem«... Kako je mogoče, da tako pomemben objekt propada, da je okolica podobna džungli, da ni urejenih sprehajalnih poti, opozorilnih tabel? Kako je mogoče, da se pozablja na okolico stolpa, da se ničesar ne stori za

ureditev Planinske jame? Ko si takole zastavljam na tisoče vprašanj, se spomnim pokojnega jamskega vodnika, žive knjige, tople človeške duše; človeka, ki ga ne bom nikoli pozabil, **Janka Katerna.** In priznati moram, da mi je težko pri srcu. Težko zaradi arogantnega odnosa živečih, do narave, Planinske jame, Raubarjevega stolpa in okolice... Vem, da so le redki znali to ceniti, in med njimi je na prvem mestu brez dvoma Janko Kateren. Seveda, na vsa moja vprašanja se najdejo odgovori in izgovori, v stilu: »Ja, saj bi, pa ni denarja, kadrov itd. itd... imamo že načrte pa... vemo za ta problem, ki ga moramo najhitreje rešiti, načelno se strinjamo, vendar rabimo tuj kapital. In tako naprej in tako nazaj brez konca in kraja!«

Mar nam je ta malik – kapital res tako močno stopil v zavest, da ne ločimo več, kaj je belo in kaj črno. In ob tem pozabljamo, da so največji kapital človek, volja, zagnanost, odnos do naše dediščine? Verjetno bo pod stolpom v strugi Unice preteklo še veliko vode, preden se bo odnos do tega enkratnega spomenika spremenil. Ne bom več spraševal zakaj, čemu, kdo in kaj – saj vem, da pravih odgovorov pravzaprav ni in jih nikoli ne bo. Včasih mi je res žal, da tako imenovane »mrtve stvari« ne znajo govoriti, pa je mogoče tako tudi bolje, kajti če bi zidovi spregovorili, potem bi človek preprosto utihnil – saj nima kaj povedati!

Samotar na zapuščeni straži pa ostaja.

MITR

NOČ
IDRIJA
CERKNICA
IL. BISTRICA
LOGATEC
VRHNIKA
POSTOJNA

Gozdarska šola v bodoče z novimi programi

V našem časopisu smo pred kratkim že poročali o težavah Gozdarskega šolskega centra v Postojni. Vzrokov težav ni potrebno iskati z lučjo: nejasna usoda slovenskih gozdov, težave, v katere so zašla Gozdna gospodarstva. Zaradi vseh teh problemov ima šola v letošnjem šolskem letu le polovično zasedene kapacitete, tako, da nekateri profesorji letos začasno poučujejo tudi na postojnskem Centru usmerjenega izobraževanja.

Polovična zasedenost kadrovskih in prostorskih zmogljivosti je kolektiv te šole prisilila, da že nekaj časa razmišlja o dodatnih programih oziroma usmeritvah.

Novi programi bi morali biti na nivoju sedanje Gozdarske srednje šole, tako, da bi dijakom omogočali nadaljni študij.

Postojnski Izvršni svet je o tem problemu razpravljal že na več sejah. Imenoval je poseben petčlanski odbor, ki naj bi pripravil ustrezen program, katerega bi verificiral Republiški zavod za šolstvo.

Znanih je že nekaj konkretnih predlogov: program naj bi poleg gozdarstva zajemal še kmetijstvo, turizem in gostinstvo. O teh vprašanjih je razpravljal tudi odbor za pedagoška vprašanja pri Izvršnem svetu postojnske občine, pred dnevi pa so Gozdarsko šolo obiskali predstavniki Republiškega zavoda za šolstvo, ki so se strinjali z predlaganimi vzporednimi programi.

V Postojni so za obstoj Gozdarske šole zelo zainteresirani, saj je edina tovrstna v Sloveniji, poleg tega pa ima sedanja šola kadrovske in prostorske pogoje za nadaljne uspešno delo. Le mlade bo morala pritegniti z novimi programi.

Pa še to: marsikdo se še vedno spominja koliko truda in vztrajnosti je bilo potrebno, da je šola zrasla v sodobni center, kakršnega poznamo danes.

Štefan Bratina

STUDENO BO DOBILO VODO

Več kot leto dni je že minilo, ko je po primarnem cevovodu pritekla do vasi Studeno voda.

Tu pa se je ustavilo, ker trenutno ni bilo dovolj denarja, da bi položili cevi še po vasi in tako omogočili priključek do sleherne hiše. Pri napeljavi primarnega cevovoda, ki poteka iz Pivke jame, so veliko pomagali tudi vojaki postojnske vojašnice. Načrt predvideva, da bi na ta cevovod priključili tudi Javor na Belskem, hotel Erazem, prav tako pa tudi vas Belsko, pozneje pa naj bi prišla na vrsto še ostala naselja.

Prvotno je bilo mišljeno, da bi pri investicijah poleg GG Postojna sodelovala tudi THO Postojnska jama. Žal pa so se v tem času razmere v gospodarstvu tako spremenile, da kljub dobri volji denarja v ta namen ni. To pa je tudi glavni vzrok, da so dela nekoliko zastala.

V lanskem letu je občinski Izvršni svet potrdil odločitev, naj dela pri napeljavi vodovoda prevzame Komunalno podjetje, ki naj dela čimprej konča. Z deli še niso začeli, odgovorni pa zatrjujejo, da jih bodo zaključili do aprila, če jim bo Bog zagotovil lepo vreme. Tokrat torej ne bodo za vse krivi le komunalci...

Torej Studenci, upajmo, da bomo aprila – pa ne prvega – lahko nazdravili s kozarcem čiste vode!

Štefan Bratina

Ad.: Studeno: Megleno januarsko jutro nad Studenim (Foto: Š. Bratina)

ČISTILNA NAPRAVA V PIVKI

Pivka je drugi največji kraj v postojnski občini. Z razvojem lesne industrije po drugi svetovni vojni in zaradi ugodne prometne lege se je naglo večalo število prebivalcev, kar z ekološkega vidika pomeni tudi naraščanje odplak, v Pivki predvsem komunalnih.

Prav zaradi tega e postojnska občina leta 1986, ko je sprejemala prostorski del Družbenega plana, v načrte vključila tudi gradnjo komunalne čistilne naprave v Pivki.

»Lani spomladi so bili lastniki zemljišč, na katerih naj bi objekt stal, seznanjeni z načrtovano gradnjo, ki ji niso napsrotovaliž. Nekajlastnikov, predvsem tistih, ki imajo status kmeta, pa je želelo zamenjavo zemljišč,« nam je povedala g. JULIJA KASTELIC, pravnica na Komiteju za varstvo okolja in urejanje prostora pri Skupščini občine Postojna. Zavleklo pa se je, ko je Komunalno podjetje, ki naj bi z lastniki zemljišč podpisalo soglasja, predlagalo skupščini, naj ugotovi in izda odločbo o splošnem družbenem interesu načrtovane gradnje.

Na seji občinske skupščine se eden od članov poslanskega kluba ZSMS – LS predlagal, da se odločanje o ugotavljanju splošnega interesa preloži do sklenitve soglasij z vsemi lastniki, kajti pri ugotovljenem splošnem interesu lahko pride tudi do razlaščanja.

Pojasnilo o tem, kaj pomeni ugotavljanje splošnega družbenega interesa in kdaj lahko pride do razlastitve, smo prav tako dobili pri g. Kasteličevi.

»Po veljavni zakonodaji ugotavljamo splošni družbeni interes v primerih, ko gre za zemljišča, ki niso z zazidalnim načrtom predvidena za gradnjo. Splošni interes pa se ugotavlja zaradi lažjega pridobivanja zemljišč, kajti pogodbe, sklenjene po ugotovljenem splošnem interesu, so oproščene vseh taks in davkov. Vendar pa zakon dopušča tudi možnost razlastitve v skrajnih primerih, npr. zaradi neurejenega dedovanja, odsotnosti lastnika, lahko pa do razlastitve pride tudi zaradi nestrinjanja lastnika, pa zaradi tega celotna investicija stoji. S tem je omogočena pridobitev zemljišča na najhitrejši možni način, brez stranskih stroškov. Za ugotavljanje splošnega družbenega interesa je pristojna občinska skupščina, ki izda odločbo. Sedaj je ta odločba končno izdana, podpisana so tudi vsa soglasja, razen enega-,ker se lastnik še ni odločil med zamenjavo, oziroma odkupom zemljišča. **Poudarjam, da z lastniki zemljišč ni bilo nikakršnih težav, te so nastale šele na seji občinske skupščine, tudi zaradi napačnega tolmačenja, oziroma zaradi nepoznavanja zakonov.«**

Podobno nam je položaj opisala tudi g. MARTA KRIŽMAN, vodja Splošnega sektorja pri Komunalnem podjetju Postojna.

Poudarila je, da je bilo sodelovanje s strankami korektno, imeli so sicer kar nekaj dela s podpisi soglasij, kajti na petnajstih parcelah je kar 23 lastnikov, oziroma solastnikov; nekaj jih živi v tujini.

»Na predhodnih sestankih v KS Pivka smo lastnike seznanili z zakonskimi možnostmi, ki jih imajo, prav tako smo poskušali v čim večji meri ugoditi njihovim željam. Približno polovica lastnikov se je odločila za nakup, polovica pa za zamenjavo. Večina pogodb je bila z lastniki podpisana že lanske jeseni, Geodetska uprava pa že ima naročilo za izvršitev potrebnih meritev. Izmeri sledi podpis zadnje pogodbe in izplačila lastnikom. Nato moramo vse pogodbe poslati javnemu pravobranilstvu, ki da vsa potrebna soglasja. Menjavo parcel pa bo urejala občina, skupaj s Kmetijsko zadrugo v Postojni. **Poudariti pa moram, da z menjavo ne bi mogli pričeti, dokler ne bi bila izdana odločba o ugotovljenem splošnem družbenem interesu,** ker javni pravobranilec ne bi mogel potrditi pogodb.«

Ob poplavi izrečenih besed, pretehtanih ali pa tudi ne, ob množici napačnih interpretacij, ki iz tega nastanejo, se vprašujemo, ali smo si tako demokracijo želeli, ali pa si prav tako zaslužimo?

Š. A.

Kriza v Fenolitu!

Fenolit se preživlja iz meseca v mesec, dela za vse zaposlene ni!

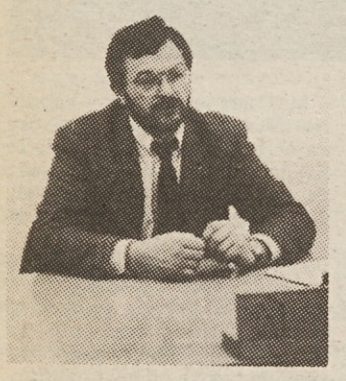

Po odcepitvi od DONIT-a je Fenolit Borovnica postal družbeno podjetje, ki danes zaposluje 260 delavcev. Splošna gospodarska recesija ni prizanesla niti borovniškemu gigantu, ki se že nekaj časa srečuje s precejšnjimi težavami v poslovanju. Direktor UROŠ VALANT nam je pojasnil, kje tičijo glavni vzroki krize, ki je po njegovem mnenju le prehodnega značaja.

30 % vseh zaposlenih že dobre tri mesece čaka na delo doma. V Fenolitu se trudijo, da so med čakajočimi tisti, ki zares nimajo dela, pri čemer upoštevajo tudi režijo, delavce pa izmenjujejo. Izvzeti so samo delavci v razvoju in komercialno-finančni operativi. Za čas čakanja delavci prejmejo 70 % osnovne plače; najnižji dohodek je tako okoli 3.000 din, povprečje zadnjega meseca pa je v Fenolitu znašalo 5.783 din. Plače zaposlenih so zelo nizke.

UROŠ VALANT je omenil vzroke težav, ki onemogočajo normalno poslovanje Fenolita. Kupci zaradi slabega gospodarskega stanja zmanjšujejo svojo lastno proizvodnjo, nekateri naročniki asortimanov so plačilno nesposobni, v posameznih programih je na tržišču velika konkurenčnost, 20 % proizvodov je ostalo doma zaradi znanih sankcij srbskega trga, nekatere perspektivne programe pa je moral Fenolit opustiti zaradi ekoloških omejitev. Ker so bili posamezni proizvodi, namenjeni tujemu trgu, ekološko neustrezni, je propadla tudi izvozna dejavnost.

Ker so terjatve v Fenolitu trenutno enkrat višje od dolgov, podjetje posluje pozitivno. Žal se le s težavo preživlja iz meseca v mesec. Visoko oceno si zaslužijo vzorno urejeni medsebojni odnosi znotraj kolektiva in skrbna prizadevanja delavcev, da bi zaživeli programi, ki bi vsem zagotavljali zadostne količine dela. V ta namen skušajo animirati tudi tuje sovlagatelje, da bi Fenolit v prihodnosti postal del evropske ponudbe.

Mnenje ekologov je, da Fenolit sodi med največje ekološke probleme vrhniške občine. Direktor UROŠ VALANT zagotavlja, da Fenolit ni tolikšen problem, kot ga označujejo posamezniki. Podjetje je vseskozi pod nadzorom pristojnih inšpekcijskih služb, prevoze surovin izvajajo pod posebnim režimom z vso potrebno zaščito in urejeno je ustrezno pretakališče, tako da se to delo ne vrši na železniški postaji. Če Fenolit nekoč ni spoštoval vseh predpisov, je sedanji proizvodni proces v okviru zahtev pristojnih institucij. Veliko sredstev so vložili v čistilne naprave in zaščito ekologije, sedanji tehnološki procesi, ki so strogo nadzorovani, pa ne dopuščajo onesnaževanja okolja.

Tudi med delavci v proizvodnji ni opaziti obolenj ali zastrupitev. Bilo je sicer nekaj primerov povečanja fenola v urinu delavcev, slednji pa so bili takoj premeščeni na druga dela in naloge, iz zdravstvenih razlogov. Podjetje vseskozi uspešno sodeluje z zdravstveno službo.

V Fenolitu so soočeni s trenutno krizo, značilno za celotno gospodarstvo. Čeprav zaposlene čaka veliko dela na področju razvoja in težkih življenjskih preizkušenj, je izhod iz krize mogoč. Hkrati pa ostaja upanje čakajočim doma, da se bodo nekega dne vrnili na svoja delovna mesta. Trajnih presežkov delovne sile v Fenolitu zaenkrat ne načrtujejo. Po zagotovilih direktorja jih tudi ne bodo.

F. T.

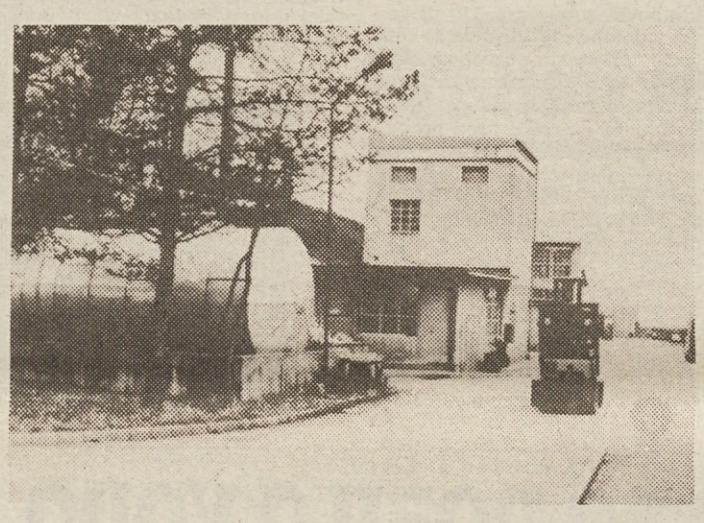

BOGATA ZAKLADNICA UČENOSTI!

Cankarjeva knjižnica je ponos Vrhničanov! Marija Iskrenović s sodelavci zasluži najvišjo oceno za marljivo, strokovno in vztrajno delo!

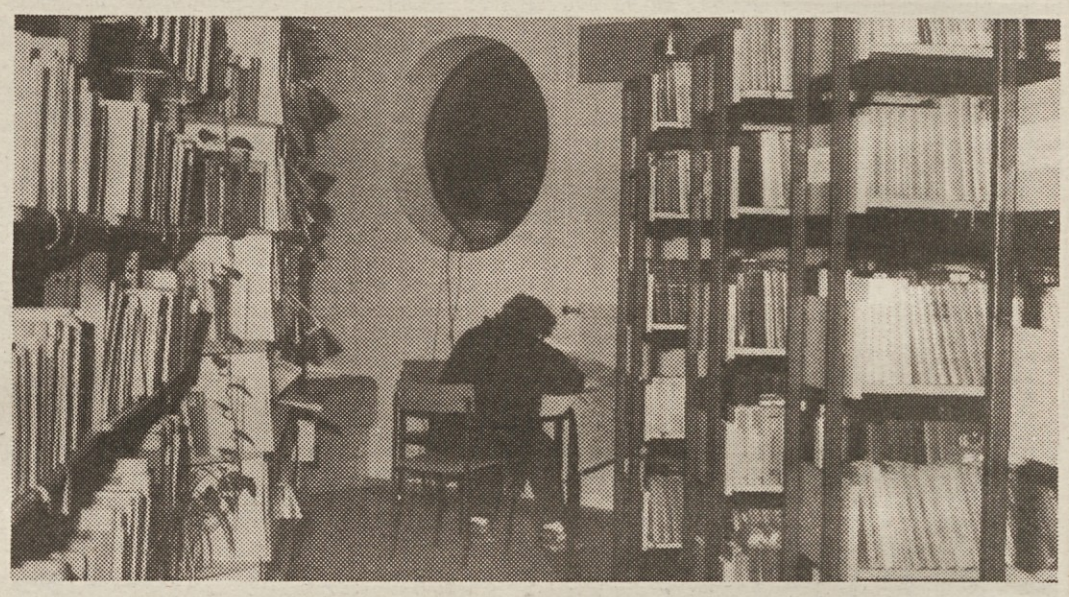

Vrhničani so upravičeno ponosni na Cankarjevo knjižnico. Čeprav po velikosti sodi med manjše, je po obsegu dejavnosti med boljšimi slovenskimi knjižnicami. Da je temu tako, ima največ zaslug Marija Iskrenović, ki se skupaj s sodelavci vseskozi trudi, da stvari niso prepuščene naključju. Knjižnica je splošnaizobraževalnega značaja; namenjena učenju, strokovnemu izpopolnjevanju, širjenju znanstvenih spoznanj, kulturnemu delovanju in preživljanju prostega časa. Knjižničarji stremijo k temu, da bi v največji možni meri zadovoljili potrebe občanov.

V preteklem letu je knjižnico obiskalo 66.657 občanov, ki so si izposodili 148.353 knjižnih enot; v povprečju kar osem enot na občana. Vsi člani, razen redkih izjem, so zelo disciplinirani, izposojene stvari vračajo in z njimi ustrezno ravnajo. Zgodi se pač, da sem ter tja objestni posamezniki »sunejo« kakšen časopis ali revijo, a takih primerov je na srečo malo.

Cankarjeva knjižnica ima svojo enoto tudi v Borovnici. Vzorno in dosledno delo v celoti omogoča uspešno poslovanje, kljub majhnemu številu zaposlenih. Knjižnični sklad šteje 60.000 enot; lani se je denimo povečal za 3960 knjig, 360 video kaset in 110 različnih revij in časopisov. Člani, oziroma bralci imajo na razpolago še jezikovne tečaje in pravljice na kasetah.

Za osnovnošolsko mladino je v knjižnici organiziran pionirski oddelek. Šolarji si lahko izposojajo knjige, gledajo risanke, mladinske filme in TV ter se igrajo družabne igre. Med šolskimi počitnicami v knjižnici organizirajo dodatni zabavni program, ki ga je lani obiskalo 580 otrok. Poleg tega predšolski otroci vsak četrtek poslušajo novo pravljico in ob poslušanju rišejo, oblikujejo in pojejo.

Letos čaka knjižničarje ogromno dela. Postopoma nameravajo preiti na računalniško poslovanje, obenem pa se ubadajo s pomanjkanjem prostora in pridobivanjem ustrezne dokumentacije za razširitev knjižnice, za kar obstajajo realne možnosti. Pričakujejo tudi podporo IS, uporabnikov in podjetij v občini. Delovne organizacije so zmeraj prisluhnile problemom Cankarjeve knjižnice in pomagale reševati.

Zaradi stiske s prostorom v krajevni skupnosti, je bila knjižnica pred enajstimi leti preseljena v večnamenski objekt, kjer pa se danes srečuje s podobnimi problemi. V pravi je dokumentacija za izgradnjo prizidka, v Borovnici pa naj bi knjižničarji dobili prostore nad novim vrtcem. Prostora za police ni nikoli dovolj. Potrebno ga bo zagotoviti, saj Vrhničani radi segajo po knjigah, kar pričajo podrobne statistike Cankarjeve knjižnice.

Zanje v naši družbi ni imelo prave veljave, zato v razvoj širjenje knjižnjic, bogatih zakladnic učenosti, nismo dovolj vlagali. Tega se danes zavedamo. Cankarjeva knjižnica, opremljena s sodobno tehnologijo, strokovnim kadrom in bogatim fondom dobrin, mora postati naša skupna skrb. Knjižnica ponuja veliko možnosti, knjižničarji pa se trudijo, da bi občani to čimprej in v čim večjem številu spoznali. Eni in drugi so lahko več kot zadovoljni, Vrhnika pa ima knjižnico, s katero se lahko glasno pohvali kjerkoli.

Začetki aktivnega sodelovanja segajo v leto 1983. Takrat je IUV v celoti poravnala članarino za vse svoje delavce in jim omogočila brezplačen dostop do knjižnega gradiva. Sledili so še ostali in lani je imela Cankarjeva knjižnica 23 kolektivnih članov. In kaj bo glede na težave gospodarstva letos?

F.T.

Lovišče za bogate!

Posamezne živalske vrste se borijo za obstanek, lovci pa za lovišče na Ljubljanskem vrhu; slednje zaenkrat ostaja domena petičnih tujcev!

Eno največjih lovišč LZS je na Ljubljanskem vrhu, v občini Vrhnika; deloma poteka tudi na območju logaške občine. Obsega približno 4050 ha sklenjenih jelovo-bukovih gozdnih površin, dobrih 300 ha pa je barjanskih površin. Namenjeno je lovskemu turizmu, pretežno za tujce in spada med elitna evropska lovišča. Danes se zastavlja vprašanje; komu kompleks pripada? Domači lovci namreč trdijo, da jim je bilo v povojnih letih lovišče odvzeto brez vprašanja, Blaž Krže, predstavnik LZS pa zagotavlja, da so zadeve čiste in popolnoma legitimne. Lovci z Vrhnike, Logatca in Cerknice, ki ne skrivajo svojih apetitov, so poslali skupno zahtevo na republiški IS, ki pa o problematiki še ni razpravljal.

V lovišču sta stalno zaposlena dva poklicna lovska čuvaja. V času krmljenja, ki traja dobrih pet mesecev, potrebuje divjad 200 ton dodatne hrane. LZS ima na Pokojišču okoli 10 ha zemljišč, na katerih lovska čuvaja preko leta pridelujeta krmo, nekaj krme pa dokupijo. Travnike kosita zgodaj, da je seno kvalitetno in hranilno, pripravita 40 ton travne silaže, jabolčne tropine in sladkorno peso, za priboljšek pa je divjad pozimi deležna koruze.

Čeprav je človek grobo posegel v naravo in je tudi na Ljubljanskem vrhu že okrnjena, so se tod zadržale mnoge živalske vrste. Za lov posebej zanimiva je jelenjad, srnjad in divji prašiči. V lovišču so tudi medvedi, risi in gamsi. Nekatere druge živali so takorekoč iztrebljene, oziroma izredno redke: volk, divja mačka, divji petelin in gozdni jereb. Spadajo med zaščitene vrste, katerih odstrel je prepovedan. Ljubljanski vrh je v zadnjih letih postal zimovališče divjadi, zato pozimi za živali skrbi tudi človek.

V času odstrela se v lovišču pojavijo tujci. Največ je lovcev iz Italije, Avstrije in Nemčije; pretežno so to stalni gostje, ki prihajajo vsako leto. Domačih lovcev ni med izbrano druščino; pa ne zaradi pomanjkanja lovske strasti, ampak preprosto zato, ker smo država revnih lovcev. Kdor lovi na Ljubljanskem vrhu, mora za trofejo kapitalnega jelena odšteti kakšnih 6000 DEM, meso uplenjene divjadi pa pripada LZS, ki ga potem trži po najvišjih možnih cenah – največ ga pokupijo zasebni gostinci. Naši lovci si ob vsesplošni krizi, ki je prisotna v naši družbi, takega luksuza žal ne morejo privoščiti. Za nemeček pa ulov ni nikomur zajamčen in lahko se zgodi, da lovec ostane praznih rok. Komur lovska boginja Diana ni naklonjena, mu ostane samo lepota narave, katere ogled ni ravno poceni.

Opremljenost lovišča na Ljubljanskem vrhu je pravljična. Lovske preže so moderno opremljene, do njih se pride takorekoč z avtom. Naravne preže, kjer zmrzujejo ali premočeni ždijo naši lovci, niso niti senca teh. Divjad krmijo akomulatorski avtomati, ki so točno programirani, notranjost nekdanje logarnice, ki jo ima LZS v najemu pa prekaša vsako hotelsko sobo ali zasebni apartma na Vrhniki in v njeni bližnji okolici. Posodobljen objekt sredi divjine, v čistem naravnem okolju, si lahko privoščijo samo lovci z novci.

Lani je na Ljubljanskem vrhu lovilo v stotih lovnih dneh 20 tujih lovcev, ki so v blagajno LZS prispevali dobrih 600.000 din. Polovico tega denarja je sicer treba odšteti zaradi prodanega mesa divjadi, toda dobiček zagotovo obstaja. Gostje lahko lovijo le v prisotnosti lovskega čuvaja. Za primerjavo povejmo, da je bil leta 1956 na tem območju uplenjen eden jelen, leta 1972 je bilo uplenjenih 12 kosov, lani pa že 84 kosov jelenjadi. Zanimanje za lov je veliko večje od ponudbe, tako da mora LZS marsikaterega lovca zavrniti.

Ko govorimo o elitnem lovišču, se nehote zastavlja vprašanje, ali je, glede na skomercializiranost, to sploh še pravi lov?! Blaž Krže nas je prepričeval, da je lov ohranil vse svoje prvine, da je lovišče naravno, neograjeno in lovec se mora pošteno potruditi, če hoče upleniti divjad. Včasih je potrebno ure in ure hoditi in cele dneve oprezati za živalmi, preden se nasmehne sreča. Gospodu Kržetu verjamemo, četudi je veliko tistih, ki trdijo drugače. Zeleni Evrope si denimo celo prizadevajo, da jelenjadi ne bi lovili v času ruka.

LZS del dohodka nameni tudi raziskovalni dejavnosti in sicer razmerju: divjad – gozd, pri čemer si prizadeva aktivno sodelovati z gozdarji in kmetijskimi strokovnjaki. Na osnovi raziskav, izrednih na posebnih gozdnih kompleksih, skušajo lovci vzpostaviti normalno ravnotežje v naravi, spremljajo razvoj in gibanja divjadi, proučujejo prehranjevanje in podobno. Mnogi mislijo, da so lovci, gozdarji in kmetje v nenehnih sporih in nasprotjih, toda njihovo sodelovanje je nemalokrat zelo uspešno in koristno. Res pa je, da so včasih vsi preveč trmasti.

Z izgradnjo gozdnih prometnic in ostalih sodobnih komunikacij, je divjad začela izgubljati svoj mir. Pomen tega miru lovci še posebej poudarjajo. Čeprav se po lovišču na Ljubljanskem vrhu vsak svobodno giblje, mora biti v zavesti človeka, da ne vznemirja divjadi ali celo ovira gostujočih lovcev. Nedavno se je zgodil incident, ko je pripadnik JLA, ki je prisotna na Ljubljanskem vrhu, ustrelil medveda, ker je le-tega privabljala zavržena vojaška hrana. Kot upraviteljica, mora LZS vedeti, kaj se v lovišču dogaja in kaj nameravа obiskovalec početi, pa četudi je samo amaterski fotograf.

Ljudje, ki se ukvarjajo z lovstvom, so spoznali pomembnost trenutka in združili prijetno s koristnim. Vrhniki je žal ostal samo sloves elitnega lovišča, lovski turizem pa se je tiho izmuznil. Počakati moramo še na mnenje republiškega IS! Bo moratoriju na sečnjo gozdov morda sledil še lovski moratorij v lovišču na Ljubljanskem vrhu?!

NOČ IN DAN V...

V naši rubriki »NOČ IN DAN V CERKNICI, IDRIJI, ILIRSKI BISTRICI, LOGATCU, POSTOJNI IN NA VRHNIKI« vas obveščamo o kulturnih prireditvah, verskih obredih in še o marsičem drugem.

Nove, novejše in najnovejše informacije nam sporočite na naslov: NOTRANJSKI ČASOPIS, p. p. 28, 61370 LOGATEC, ali pa zavrtite tel. št. (061) 741-414.

CERKNICI

ZDRAVNIŠKA DEŽURSTVA

NZD – SPLOŠNA AMBULANTA
dela vsak dan do 20. ure.

Redno dežurstvo ob koncu tedna je od 18. ure do ponedeljka do 6.30. Tel.: 791-013.

KNJIŽNICE

KNJIŽNICA JOŽETA UDOVIČA CERKNICA, tel.: 791-078
Ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 18. ure.
Sreda od 7. do 15. ure.
V knjižnici lahko kupite naslednje knjige:
PRAPROTNIK, Janez: 1689 Bloke 1989
DEŽELA OB CERKNIŠKEM JEZERU
ČEPLAK, Ralf: Občina Cerknica (Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja – 20. stoletje)
GUČEK, Svetozar: Slovenija, zibelka smučanja v srednji Evropi

ENOTA STARI TRG
Ponedeljek od 14. do 18. ure.
Sreda od 13. do 15. ure.

ENOTA NOVA VAS
Četrtek od 14. do 16. ure.

ENOTA ŽILCE
Nedelja od 9. do 11. ure.

VERSKI OBREDI

CERKNICA – duhovnik Jože Vidic

Maše so vsak dan ob 7. uri, v popoldanskem času ob 18. uri.

Ob nedeljah ob 8., 10. in 17. uri.

Martinjak – vsako nedeljo ob 9. uri.
Podslivnica – vsako nedeljo ob 11. uri.
BEGUNJE PRI CERKNICI – duhovnik Andrej Pirš
Maše vsak dan ob 17. uri, v nedeljo ob 7.30 in 10. uri.

POSTOJNI

ZDRAVNIŠKA DEŽURSTVA

NZD – ZDRAVSTVO POSTOJNA
Dežurni zdravnik je na voljo vsak dan od 20. do 7. ure zjutraj naslednjega dne.

Ob sobotah se začne dežurstvo ob 14. uri in traja do ponedeljka do 7. ure. Informacije o dežurnem zdravniku dobite na tel. št. (067) 22-401.

DEŽURNA VETERINARSKA SLUŽBA

VETERINARSKA AMBULANTA, tel. 22-171
Opravlja redno veterinarsko službo vsak dan od 7. do 14. ure.

V času od 28. 1. do 3. 2. je dežurni veterinar ALJOŠA MIJOVIČ, Prekomorskih brigad 7, Postojna, tel. (067) 21-490.

KULTURNE PRIREDITVE

FILMSKO GLEDALIŠČE
26. 1. EKZEKUTOR, ob 18. uri. Ameriški akcijski. NEUMNI HARRY, ob 20. uri, ameriška komedija.
27. 1. NEUMNI HARRY, ob 16. uri, ameriška komedija. EKZEKUTOR, ob 18. uri, ameriški akcijski.
28. 1. NEUMNI HARRY, ob 18. uri, ameriška komedija. EKZEKUTOR, ob 20. uri, ameriški akcijski.
30. 1. AMERIŠKI LOVEC, ob 18. uri, ameriški akcijski. VROČINA V TELESU, ob 20. uri, ameriški erotični.
31. 1. VROČINA V TELESU, ob 18. uri, ameriški erotični. AMERIŠKI LOVEC, ob 20. uri, ameriški akcijski.

KNJIŽNICE

KNJIŽNICA BENA ZUPANČIČA

POSTOJNA
– Izposoja knjige vsak dan, razen sobote, od 7.30 do 18.30.
Čitalnica je odprta vsak dan, razen sobote, od 11. do 17. ure.

PODRUŽNICA PIVKA
Ponedeljek, sreda, petek od 11.30 do 19. ure.
Torek, četrtek od 7. do 15. ure.
PODRUŽNICA PRESTRANEK
Ob ponedeljkih od 15. do 17. ure.

POTUJOČA KNJIŽNICA

PONEDELJEK
Bukovje od 14.10 do 15.10.
Predjama od 15.20 do 16.20.
Gorenje od 16.30 do 17.30.
Zagon od 18.00 do 18.50.

TOREK
Belsko od 12.50 do 13.50.
Studeno od 14.10 do 15.10.
Strmica od 15.20 do 16.20.
Planina od 17.00 do 18.00.
Planina od 18.05 do 18.30.

SREDA
Razdrto od 12.50 do 13.50.
Brezje od 14.05 do 14.20.
V. Ubeljsko od 14.25 do 15.00.
M. Ubeljsko od 15.05 do 15.30.
Strane od 15.40 do 16.30.
V. Breda od 16.45 do 17.15.
Sajevče od 17.25 do 17.55.
Hruševje od 18.00 do 18.20.

ČETRTEK
Goriče od 12.50 do 13.50.
Landol od 14.00 do 14.30.
Landol od 14.30 do 15.10.
Šmihel od 15.20 do 16.20.
Studenec od 16.40 do 17.40.
Hrenovice od 17.50 do 18.50.

PETEK
Hrašče od 12.50 do 13.50.
Hruševje od 14.10 do 15.10.
Orehek od 15.20 do 16.20.
Goriče od 16.30 do 17.00.
KZ Hrašče od 17.10 do 17.30.
Mali otok od 17.40 do 18.15.

VERSKI OBREDI

POSTOJNA
Cerkev Sv. Štefana – maše so vsak delavnik ob 18. uri. V soboto je nedeljska maša ob 18. uri.

Maše ob nedeljah in praznikih so bo 8.30, 10. in 18. uri.

PIVKA
Cerkev. Sv. Petra – maše so vsak dan ob 17. uri. Po razporedu so maše tudi na podružnicah, prav tako ob 17. uri. Vsako soboto je nedeljska maša ob 17. uri. Maše ob nedeljah in praznikih so ob 8. in 10. uri.

IDRIJI

ZDRAVNIŠKA DEŽURSTVA

NZD – ZDRAVSTVO IDRIJA
Dežurstvo v splošni ambulanti, tel. 71-912
– dežurni zdravnik: 26. in 27. 1. 91, dr. Janez Podobnik, 28. 1. 91. dr. Milan Vončina, 29. 1. 91, dr. Djordje Fenvejši, 30. 1. 91, dr. Nada Likar, 31. 1. 91, dr. Franci Jereb, 1. 2. 91, dr. Ana-Marija Novak-Knap

DEŽURNA VETERINARSKA SLUŽBA

VETERINARSKA AMBULANTA, tel. 71-303
26. in 27. 1. 91, Vet. Matjaž Verdnik, tel. 71-669, 28. in 29. 1. 91, mgr. Stane Vončina, tel. 72-715, 30. in 31. 1. 91, mgr. Milan Božič, tel. 75-302, 1. 2. 91, dr. Bogo Fatur, tel. 76-026

KULTURNE PRIREDITVE

FILMSKO GLEDALIŠČE
26. 1. DOLGIN, ob 18. uri, Ameriška komedija, ob 20. uri VROČA MERYLIN, Ameriški hard porno, 27. 1. DOLGIN, ob 19. uri, Ameriška komedija, 29. in 30. 1. ZAJEC ROGERS, ob 19. uri, Ameriška risanka, 1. 2. KRATKO SREČANJE, ob 19. uri, Ameriški seksi

KNJIŽNICE

MESTNA KNJIŽNICA IN ČITALNICA V IDRIJI

Izposoja knjig in video kaset ponedeljek, sreda in petek od 11. do 19. ure, v torek in četrtek od 7. do 14. ure, v soboto in dan pred praznikom od 7. do 12. ure.

KNJIŽNICA V SPODNJI IDRIJI
Odprta v ponedeljek, torek in sredo od 11. do 19. ure.
KNJIŽNICA V CERKNEM
Odprta je vsak dan, razen ponedeljka in sobote od 11. do 19. ure.

VERSKI OBREDI

IDRIJA – duhovnik Stanko Medveščak
Cerkev Sv. Trojice – maša (spovedovanje) vsak dan ob 8. uri, razen ob nedeljah in praznikih.
Cerkev Sv. Jožefa delavca – maša vsak dan ob 18. uri, ob nedeljah ob 8., 10. in 18. uri.
SPODNJA IDRIJA – duhovnik Franc Kavčič
Maše v ponedeljek in petek ob 17. uri, v torek in četrtek ob 7.30, v soboto ob 18. uri, ob nedeljah in praznikih ob 8. in 10. uri.

ČRNI VRH NAD IDRIJO – duhovnik Ivan Mozetič

Vsak dan ob 17. uri, v petek ob 8. uri, ob nedeljah in praznikih ob 7. in 10. uri.
GODOVIČ – duhovnik Vinko Kobal
Vsak delavnik razen četrtka ob 17. uri, ob nedeljah in praznikih ob 9. uri.
LEDINE – duhovnik Franc Štekar
Maše so vsak dan razen srede ob 17. uri, ob nedeljah in praznikih pa ob 9. uri.

LOGATCU

ZDRAVNIŠKA DEŽURSTVA

NZD – ZDRAVSTVO LOGATEC, tel. 741-217
26. – 28. 1. dr. Katarina Turk, tel. 741-494
28. – 29. 1. dr. Blagica Džaič, tel. 741-327
29. – 30. 1. dr. Jasna Čuk, tel. 741-217
30. – 31. 1. dr. Katarina Turk, tel. 741-494
31. 1. – 1. 2. dr. Jože Skvarča, tel. 741-235
1. – 2. 2. dr. Blagica Džaič, tel. 741-327
Stalna pripravljenost traja med tednom od 20. ure do 6.30 naslednjega dne. V soboto od 14.30 do ponedeljka do 6.30. V primeru sprememb pokličite postajo milice, tel. 741-202.

DEŽURNA VETERINARSKA SLUŽBA

DEŽURSTVO VETERINARSKEGA ZAVODA, tel. 751-260
26. – 27. 1. dipl. vet. Ivan Kobal, Titova 7, Logatec, tel. 741-234, UKV 35
28. 1. – 2. 2. dipl. vet. Andrej Brus, Hotedršica n.h., tel. 769-100, UKV 44

KULTURNE PRIREDITVE

NARODNI DOM LOGATEC:
Gostovanje gledališča z VRHA NAD ROVTAMI s komedijo IDEALNA DRUŽINA, v soboto, 2. februarja, ob 19.30.

KNJIŽNICE

MATIČNA KNJIŽNICA LOGATEC

Odprta od ponedeljka do četrtka ob 9. do 12. in od 15. do 19. ure. Od petkih od 15. do 19. ure.
ROVTE
Vsako nedeljo od 8. do 10. ure.
HOTEDRŠICA
Vsak četrtek od 17. do 18. ure.

VERSKI OBREDI

GORENJI LOGATEC – duhovnik Janez Kompare
Župnijska cerkev Rožnovenske matere božje – maše vsak dan ob 18. uri, v nedeljo ob 7. in 10. uri
HOTEDRŠICA – duhovnik Franjo Simončič
Župnijska cerkev Sv. Janeza Krstnika – maše vsak dan ob 17. uri, v nedeljo ob 8. in 10. uri.
DOLENJI LOGATEC – duhovnik Tone Kompare

Župnijska cerkev Sv. Nikolaja – maše ponedeljek, sreda, petek, sobota ob 18. uri, torek in četrtek ob 8. uri, nedelja ob 7., 9. in 10.30.

ROVTE – duhovnik Janez Petrič
Župnijska cerkev Sv. Mihaela

– maše ponedeljek, torek, sreda ob 7. uri, četrtek, petek ob 17. uri, sobota ob 8. uri, nedelja ob 7.30 in 10. uri.

NA VRHNIKI

ZDRAVNIŠKA DEŽURSTVA

NZD TOZD ZDRAVSTVO VRHNIKA

Nega bolnikov na domu vsak den, dežurni zdravnik tel. 751-141.

V izjemnih primerih lahko kličete PM Vrhnika, tel. 751-122.

DEŽURNA VETERINARSKA SLUŽBA

Uradne ure od 7.00 do 8.30

Od 8.30 do 15. ure kličite na tel. 218-789 ali 218-911, od 15. do 7. ure naslednjega dne skrbi za naročila dežurnemu veterinarju Varnost Ljubljana, tel. 268-543.

Veterinarska higienika kličite na tel. 752-765.
26.–27. 01. dipl. vet. Ivan Kobal, Titova 7, Logatec, tel. 741-234, UKV 35
28. 01.–02. 02. dipl. vet. Andrej Brus, Hotedršica n.h., tel. 769-100, UKV 44

KNJIŽNICE

CANKARJEVA KNJIŽNICA NA VRHNIKI
Od ponedeljka do petka odprta od 9. do 19. ure.
V soboto odprta od 8. do 12. ure.

VERSKI OBREDI

Župnijski urad Vrhnika, tel. 751-344.
Maše – delavniki: ob 18. uri, cerkev Sv. Pavla na Vrhniki.
Nedelje: ob 7.30, 9. in 18. uri, cerkev Sv. Pavla na Vrhniki,

ob 10.30 cerkev Sv. Lenarta na Vrhniki,

ob 9. uri maša v Zaplani,

ob 6.30 in 9. uri maša v Bevkah

ILIRSKI BISTRICI

ZDRAVNIŠKA DEŽURSTVA

NZD – ZDRAVSTVO ILIRSKA BISTRICA

Dežurni zdravnik je na voljo vsak dan od 20. do 6.30 naslednjega dne. Ob nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 7. ure zjutraj do 7. ure naslednjega dne. Dežurnega zdravnika pokličite po telefonu (067) 81-475.

DEŽURNA VETERINARSKA SLUŽBA

dela štiriindvajset ur dnevno, na tel. št. (067) 81-010 vam bodo povedali naslov dežurnega veterinarja.

RADIO CERKNO

Radio Cerkno, oddaja na UKV mreži za Idrijo in okolico na 97,2 MHz, za Spodnjo Idrijo in okolico na 99,5 MHz, za Cerkno in okolico pa na 90,9 in 87,7 MHz ter na srednjem valu na frekvenci 594 KHz.

Spored: V sredo, četrtek in petek od 16. do 19. ure, in v nedeljo od 9. do 15. ure.

Iskra antene d.o.o.

podjetje anten in elektronskih naprav

61360 Vrhnika, Idrijska 42
telefon: n.c. (061) 751 079, 752 937, 752 616
telex: 32278 Antene yu
fax: (061) 752 037

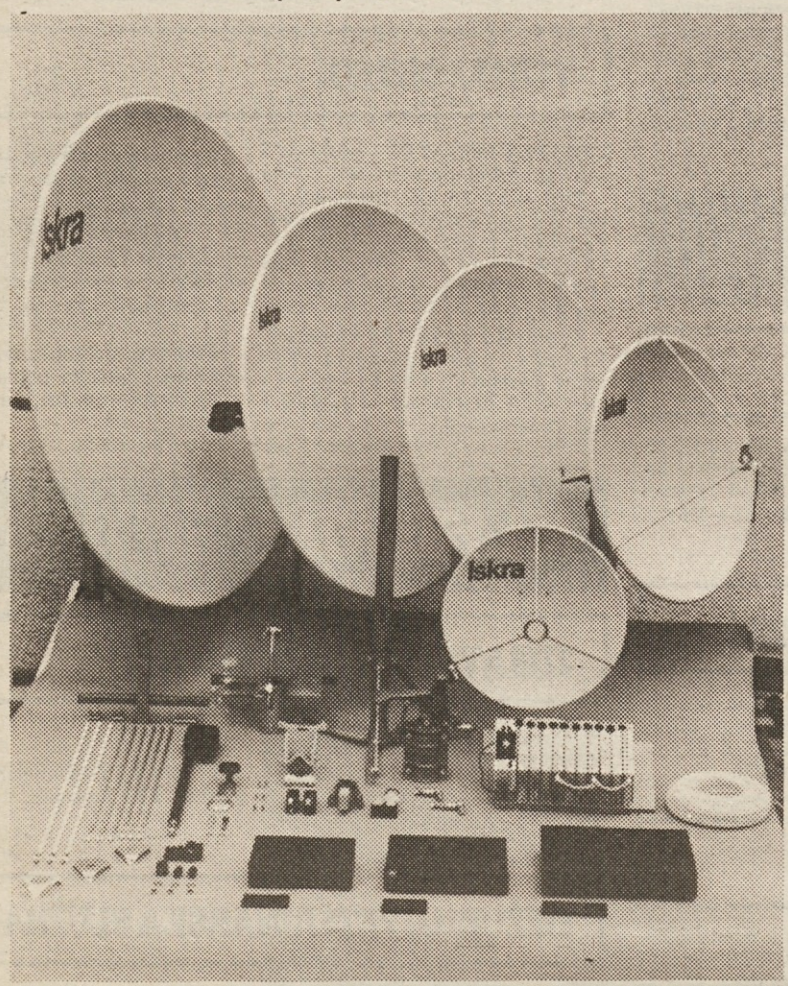

Podjetje Iskra Antene ne pozablja na kvaliteten sprejem »zemeljskih« programov s številnih oddajnikov in repetitorjev v naši državi in v 15-ih tujih državah, v katere izvažamo svoje izdelke.

S tega področja tovarna nudi kupcem široko paleto VHF, UHF, UKV in kombinirane TV in RADIO ANTENE, ki v kombinaciji z antensko elektroniko (ojačevalci, filtri, kretnice) omogočajo kvaliteten sprejem slike in tona.

Poleg navedenega tovarna Iskra Antene svojim kupcem ponuja tudi program avtoanten in avtozvočnikov za vse vrste avtomobilov in vse načine montaže.

V sklopu inženiringa vam tovarna nudi tudi projektiranje in izgradnjo ali samo izdobavo elementov za izgradnjo kabelskih sistemov za posamezne stavbe, hotele ali cela naselja.

SATELITSKA TELEVIZIJA
SATELITSKA TELEVIZIJA
SATELITSKA TELEVIZIJA

Izredno ugoden nakup kompletov za individualni sprejem satelitskih TV programov. Ponujamo:

- parabole s premerom 90, 120 in 140 cm
- sprejemnike vodilnih izdelovalcev satelitske elektronike ECHO STAR in MASPRO
- mikrovalovne konverterje s šumnim številom od 1,1 dB naprej
- opremo za elektronsko izbiranje satelitov

Cena kompletov, skupaj z montažo, je od 13.990,00 din naprej

Pokličite nas! Takoj vam bomo poslali ponudbo s prospektnim materialom in se dogovorili za dostavo in montažo. Naročite lahko tudi posamezne komponente.

ZASTAVA AVTO
p.o. LJUBLJANA

NOVO

AVTO CENTER – SALON AVTOMOBILOV JELOVŠKOVA 6 – VRHNIKA

NUDIMO VAM:

- TRGOVINA OSEBNIH VOZIL
  REZERVNI DELI
  SERVIS
- RENT a CAR
- KMETIJSKA MEHANIZACIJA
  garancijski servis različnih proizvajalcev

HOROSKOP

(od 26. januarja do 1. februarja 1991)

KOZOROG 22. 12.–20. 1.
V tednu, ki je pred vami se skušajte malo umiriti

VODNAR 21. 1.–19. 2.
Končno boste zavihali rokave.

RIBI 20. 2.–20. 3.
Če boste vi dali pobudo se vam obetajo lepi dnevi

OVEN 21. 3.–20. 4.
Počasi bo šlo spet vse kot po maslu. Ne preslišite nasveta!

BIK 21. 4.–20. 5.
Preveč dela imate in treba bo kaj narediti, da se boste razbremenili.

DVOJČEK 21. 5.–21. 6.
Končno lahko vi izbirate in se odločate po mili volji.

RAK 22. 6.–22. 7.
Preverite kdaj pa kdaj svoj bančni račun.

LEV 23. 7.–23. 8.
V prihodnje boste morali bolj paziti na svoje zdravje.

DEVICA 24. 8.–23. 9.
Stvari vas ne bodo več vznemirjale in pomirili se boste.

TEHTNICA 24. 9.–23. 10.
Nekdo vam bo hotel podtakniti nekaj neprijetnega. Bodite pozorni.

ŠKORPIJON 24. 10.–22. 11.
Ljubosumje vam bremeni življenje. Vse kar slišite ne drži, zato premislite!

STRELEC 23. 11.–21. 12.
Ne boste sramežljivi in priznavajte sebi in drugim, da ste zaljubljeni do ušes.

Astronomski podatki za čas od 28. januarja do 3. februarja 1991

Ponedeljek, 28. januarja. Dolžina dneva je danes 9 ur in 31 minut. Sonce bo vzšlo ob 7.30, zašlo pa ob 17.01. Luna kroži v teh dneh visoko po severnem nebu, zato je le malo ur pod obzorjem. Vzšla bo ob 14.52, zašla pa 9 minut po 6. uri.

Torek, 29. januarja. Lepo okrogla Luna se bo potopila za severozahodno obzorje ob 6.52, pa ne za dolgo, ob 16.13 bo spet vzšla. In Sonce? Nad obzorjem se bo pojavilo ob 7.29, poslovilo se bo ob 17.03.

Sreda, 30. januarja. Polna Luna bo ob 7.10. Zašla pa bo pet minut prej. Pod obzorjem bo ostala do 17.34. Jutranjo zarjo bomo lahko opazili ob 6.53. Sonce bo na vidnem delu našega neba ob 7.27 pa do 17.04. Noč se bo začela ob 17.38.

Četrtek, 31. januarja. Končuje se prvi mesec leta. V tem mesecu se je podaljšal dan za 57 minut. Danes bo svetlo 9 ur in 40 minut. Če bo jasno, nam bo Sonce sijalo od 7.26 do 17.06. Luna bo zašla ob 7.35, drevi 6 minut pred 19. uro.

Petek, 1. februarja. V prihodnjih dneh se bo dan podaljševal za 2 do 3 minute dnevno. Današnji svetli dan bo trajal 9 ur in 42 minut. Sonce bo vzšlo ob 7.25, ob 17.07 pa zašlo. Luna se bliža nebesnemu ekvatorju. Zato bo sedaj njeno enakonočje. Zašla bo ob 8.16, drevi jo bomo videli po 20. uri in 10 minut.

Sobota, 2. februarja. Štejemo 33. dan tega leta. Ob 7.24 bo vzšlo Sonce, z nami bo vztrajalo do 17.08, torej 9 ur in 44 minut. Luna bo zašla ob 8.37, vzšla pa drevi ob 21.35.

Nedelja, 3. februarja. 9 ur in 47 minut bo trajal svetli dan na prvo februarsko nedeljo. Sonce bo vzšlo ob 7.22, zašlo pa ob 17.09. Luna počasi izgublja svojo okroglino, v sredo bo že zadnji krajec. Danes je ne bo na nešem nebu od 8.57 do 22.34.

VREMENSKI PREGOVORI OB ZAČETKU FEBRUARJA

Svečan iztegne dan.

Če svečana mačka na soncu leži, v sušcu spet rada na peč pribeži.

Kar svečana ozeleni, se rado posuši.

Če se svečnica jasna zdani, zima še dolgo trpi.

Če na svečnico od strehe prej kane kot od sveče, bo še dolga zima.

Če je februarja pretoplo, bomo v aprilu za pečjo.

NOČ POPS' 13 ①

GLASUJEM ZA PESEM .....

Nagradno vprašanje: **Kje in kdaj bo nastopila skupina Deed Purple v YU** .....

.....

Moj naslov: .....

NOČ POP'S 13

3.	1.	Obvious child – POUL SIMON
8.	2.	The joker – STEVE MILLER BAND
1.	3.	I'm your baby tonight – W. HOUSTON
9.	4.	Blaze of glory – JON BON JOVI
4.	5.	Šum na srcu – ANDREJ ŠIFRER
12.	6.	Justify my love – MADONNA
11.	7.	Pot v raj – VLADO KRESLIN
6.	8.	I'll be your baby tonight – UB 40 and ROBERT PALMER
2.	9.	Love takes time – MARIA CAREY
10.	10.	Ice ice baby – VANILA ICE
7.	11.	Čist nor – SOKOLI
5.	12.	Pray – M. C. HAMMER
N.	13.	Beli porsche – CHRISTINE

Že prvo lestvico NOČ POP'S-a se je lotil tiskarski škrat in ni natisnil nagradnega kupona, zato predlagam 1. nagradno kaseto s posneto glasbo v to številko.

Prispelo je nekaj vaših glasbenih predlogov, ki sem jih upošteval na lestvici, žal pa ni bilo med vašimi predlogi nič vprašanj o glasbi, pevcih, pevkah, ansamblih in koncertih.

Vaš NOČKO

Zemlja kranjska, draga mati...

Njive. Travniki. Senožeti. Hlev. Se da živeti in preživeti z njimi? Tukaj in zdaj? Objavljamo pogovor s Francem Rupnikom, kmetom iz Hotedršice, ki ravno to počne.

Lahko kmet živi dobro samo od poljedelstva in živinoreje, ali je nujen tudi gozd?

Da se živeti samo od kmetijstva. Veliko pa je odvisno od kvalitete zemlje in razdrobljenosti, ki zmanjšuje dohodek. Za 2 človeka bi moralo biti na našem območju od 10 do 15 ha površine. Majhne površine so za kmeta velik strošek, saj pade proizvodnja in na koncu tudi dohodek. Važen pa je seveda tudi gozd. Kdor ima veliko gozda in velik prirastek, že lahko živi. Seveda pa je treba v to vložiti veliko dela. Dobro živi lahko kmet tako kot tudi kdo drug. Eden živi z dobrim dohodkom slabo, drugi z malim dobro. Denarja ni nikoli toliko, da ga ne bi mogli porabiti.

So odkupne cene polproizvodov dovolj visoke, da plačajo vloženi trud?

Denarja je glede na vloženo delo premalo, tega ne pravim samo jaz, ampak tudi strokovnjaki. Preveč je posrednikov, katerih se še vedno prime več denarja, kot tistega, ki proizvaja. Vendar cen ne moremo zvišati na račun delavcev. Kako bi lahko dvigali cene, če pa potem ne bo nobenega, ki bi to plačal!

Vlada je napovedala kup sprememb, ki bi še kako spremenile položaj kmetov. Se to že pozna?

Pod novo vlado se do danes status kmeta ni spremenil, zagotovo pa bo za nekatere boljše, za druge pa slabše. Prav pa je, da bi imel zemljo tisti, ki jo obdeluje, tovarno pa tisti, ki dela. Rad jo pa ima vsak, saj je kot rezervni kapital, ki nikoli ne propade.

Kar se gozda tiče, ljudje danes zelo malo sekajo in čakajo na spremembe. Gozdnemu gospodarstvu noče nihče prodajati, ker imajo 90-dnevni plačilni rok, čeprav pravijo, da so cene konkurenčne.

Kako pa bi po vašem lahko rešili gozdove pred preveliko sečnjo, ki bo gotovo sledila, ko bo lastnik sam gospodaril v gozdu?

Pri gozdarjih bi morala obstajati pospeševalna služba za takega, ki gozda ni sposoben sam vzdrževati. Tisti, ki pa zna gozd čistiti, ga vzdrževati, naj to opravlja sam. Do zdaj so bili gozdarji tisti, ki so delali škodo gozdu, zanimal jih je samo njihov žep.

Drugačen način življenja zahteva drugačno prehrano in trenutno je moda ali pa nuja biološko neoporečna hrana...

Zdrav način pridelovanja, brez umetnih gnojil, pesticidov, bo hrano tako zelo podražil, da je delavec ne bo več mogel kupiti. Kmet pa je tudi ne bo mogel zastonj prodajati. Danes bo brez umetnega gnojila zrastlo zelo malo, če pa ne bo zaščitnih sredstev, bo toliko golazni, da spet ne bo nič. Bilo pa bi prav, da bi industrija, ki proizvaja vsa ta sredstva, znižala količino škropiva. Nekatere stvari je treba skoraj zalivati s škropivom.

Tudi trava, če ni potresena, slabo zraste. Tudi tu moraš dodati umetna gnojila. Pred 100 lei so uporabljali žlindro iz železarn, ki je držala 3 leta, zdaj pa gnojila držijo le 30 do 40 dni.

Ogromno kemikalij se zmeče v zemljo.

So Hotedršici in okolici še površine, ki bi jih lahko obdelali?

Slovenija bi morala pridelati 80 %, ali celo 85 % hrane. Neke površine so gotovo še neizkoriščene. Sicer pa je v Hotedršici lepo obdelano, so pa tudi kraji, ki so opuščeni in zanemarjeni, ko smo prešli iz ročnega načina obdelovanja na mehaniziran.

Čakamo na agromelioracije, seveda narejene s posluhom, kako globoko je treba seči v zemljo.

V prejšnjih melioracijah v Ravnah so šli na nekaterih krajih pregloboko. Ljudem priporočam, da to storijo, če le imajo možnost, pa teren mora odgovarjati. S tem bomo prišli do cenejše pridelave hrane.

Kaj kmetje z zemljo pogrešate, saj bi verjetno malenkosti veliko pripomogle k izboljšanju položaja kmeta, izboljšanju pridelave hrane?

Zelo v redu bi bilo, če bi nekajkrat na mesec prišel v Hotedršico ali pa v Logatec kak strokovnjak kot je Slavko Zgonc.

Lahko bi strokovno povedal mnogo, tudi o škropivih – koliko naj jih damo, da se ne bo kar polivalo.

Če bodo družinske kmetije, bi bilo zelo priporočljivo, pravzaprav moralo bi tako biti, da bi kmet imel kmetijsko šolo. Ko sem jaz končeval šolo, so nam obljubljali, da kdor ne bo končal kmetijske šole, ne bo mogel imeti kmetije. Danes pa nobeden ne organizira niti strokovnega tečaja za dvig kmetijstva.

Bi želeli še kaj dodati?

Ljudje, ki imajo zemljo, naj delajo z ljubeznijo do nje. Pa čim več uspehov pri tem.

HVALA LEPA.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta

Antona Nagodeta

iz Logatca

se iskreno zahvaljujem pevcem Društva upokojencev za zapeto žalostinko in lastnikom lokalov s Cankarjeve ulice v Logatcu za izraze sožalja in darovano cvetje.

Sin Jože z družino

MALI OGLASI

Prodam traktorsko prikolico Tehnostroj (4 t, enojna kolesa), še v garanciji, nerabljena, 25 % ceneje od nove. Tel.: 741 296, 741 989.

Prodam šivalni stroj Singer kot starino. Blekova vas 10, Logatec.

Bel yugo nujno išče garažo na Jački ali Tovarniški cesti v Logatcu. Pokličite po telefonu 741-705.

galeb

Interesenti za popoldansko delo na domu (pletenje stolov) iz okolice Cerknice, naj pokličejo tel. (061) 791-385, vsak delavnik med 7. in 14. uro.

Prodam zidano garažo v Logatcu, tel. (061) 321-241, int. 234.

Prodam Z 101 mediteran, letnik 1979. Janko Hodnik, Žibrše 6, Logatec.

Novo odprta pizzerija v Logatcu honorarno zaposli dve simpatični in vestni dekleti za pomoč pri strežbi. Tel. 741-445.

Vpeljano trgovino v centru Logatca prodam. Tel. 741-589, 741-445.

IZREDNA PONUDBA – širok izbor italijanskega pohištva po tovarniških cenah (od 20–50 % nižje cene in 5 letna garancija). Prevoz in montaža brezplačna, tel. (067) 51-735.

Mercator – Nanos – Trgovina Rakek d. d.

V naših poslovalnicah vam nudimo popuste pri gotovinskem plačilu, ugodna kreditna prodaja za nakup

MOTORNE ŽAGE
GORSKA KOLESA uvoz iz Italije
MOTOKULTIVATORJI

vse dobite v poslovalnicah

- Tehnični material Rakek
- Blagovnica Cerknica
- Železnina Cerknica
- Železnina Stari trg
- Gradbeni material Iga vas

DOBER DAN, MERCATOR ZA CENEJŠI VSAK DAN

BRDAVS

notranjski časopis je edini v sloveniji ki vabi reševalce križank naj pošljejo nagrade za križanko na njegov naslov glej 4 številko

* * *

premalo sonca tudi v noču barva naslovnice bledi

* * *

posebej plačano odpiranje in zapiranje logaških filmskih vrat je povzročilo da so zdaj trdno zaprta

* * *

paraoborožene skupine neznancev niso uspele preprečiti kolportaže noča

* * *

vojna v zalivu bo mogoče združila strankarske interese vsaj pri kupovanju naftnih derivatov

* * *

logaški godbeniki morajo poleg igranja na svoj inštrument obvladati še blagajniške posle zdaj prodajajo tudi karte za svoj koncert

* * *

vaščane logatca opozarjamo in pomirjamo da so omarice ki rastejo tik nad zemljo po krajevni skupnosti naklo zaradi kabelske televizije in ne zaradi policijske kontrole gibanja vaščanov

* * *

po naročilu predsednika izvršnega sveta kupujejo logaški učitelji vojne zaloge pri rimljanki

* * *

hudo se piše na samostojni poti idrijskemu avtoprevozu ki si je za ekonomskega svetovalca izbral upokojenega zgodovinskega voditelja stranke naprej

* * *

najhitrejši idrijski tiskar fj je močno pospešil za kulturni praznik bodo najbrž spet zamudili z izidom idrijski razgledi ki jih nekdanji glavni urednik dr jč že leto dni nestrpno čaka

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 5

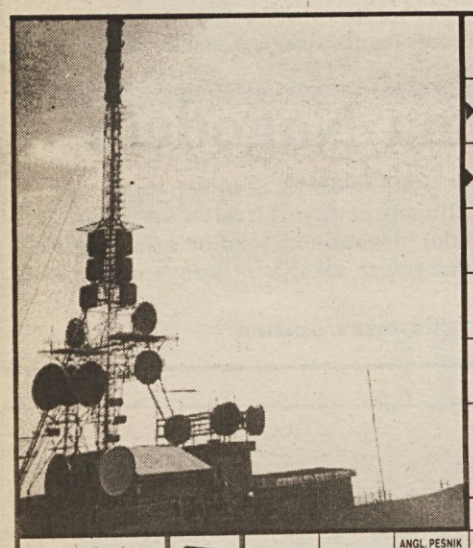

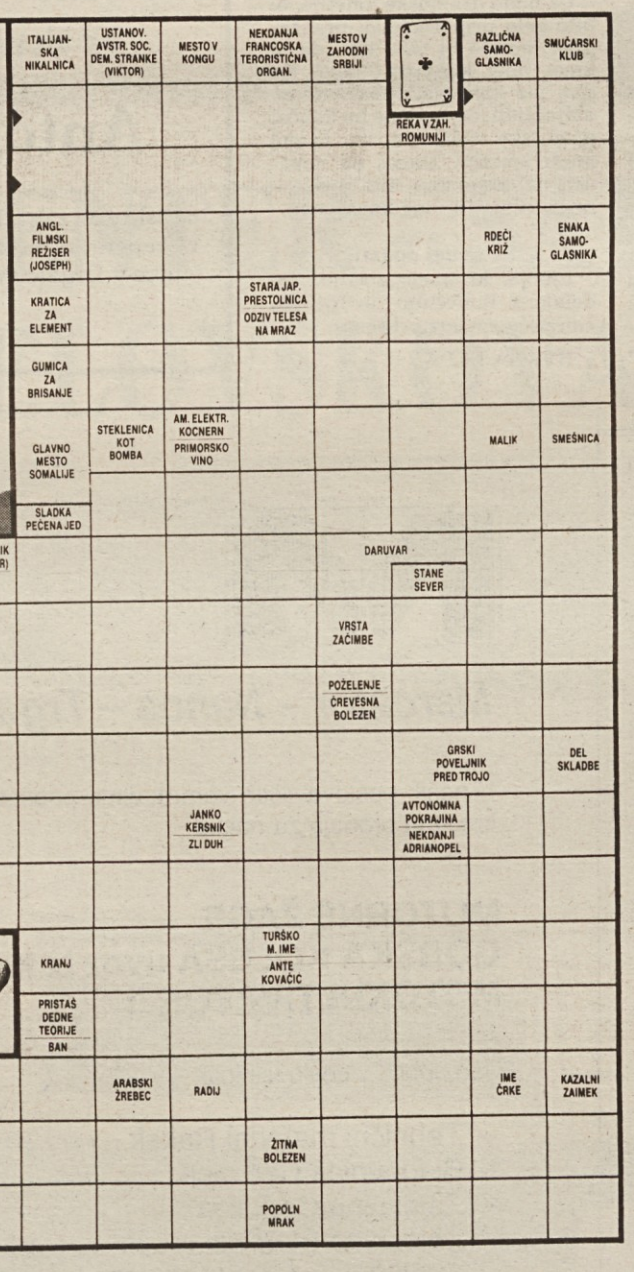

Blizu, pa vendar daleč

Razen Idrijčanov le redki vedo za lepote Divjega jezera

Notranjska je z naravnimi lepotami tako bogato obdarjena kot le redkokatera druga dežela. Med njene največje naravne znamenitosti sodi tudi Divje jezero, ki leži le streljaj od ceste Godovič–Idrija. Kljub temu pa Divje jezero, razen Idrijčanov in okoličanov, poznajo le redki.

Divje jezero je naš največji kraški izvir, saj je dolgo 70 in široko 40 metrov. Voda vanj priteka skozi strmo se spuščajoči podzemeljski rov, ki so ga jamarji leta 1980 raziskali do globine 50 m, oziroma do dolžine 140 m. Iz izvira občasno bruhajo izredne količine vode, ki se po Jezernici, najkrajši površinsko tekoči reki v Sloveniji, po 55 m izlivajo v Idrijco. Posebej zanimivo je to, da Idrijca ob visoki vodi s svojim delom teče v Divje jezero, ki tedaj deluje kot požiralnik. (Foto: S. Rančov)

Poslopje realke v svoji prvotni podobi

Od zrna do potice

Zemlja že stoletja in tisočletja daje človeku svoja bogastva. Ljudem ponuja drobce, s pomočjo katerih sestavljajo mozaik – mozaik življenja.

V tem mozaiku pa bi lahko našli tudi zrno, ki je 19. 01. in 20. 01. s pomočjo Turističnega društva Logatec, Aktiva kmečkih žena in z ŽITO-m Ljubljana – Pekarna Vrhnika, v prostorih logaške Matične knjižnice, s predstavitvijo v kruhu, v številnih biskvitih, ter poticah, poželo hvalo marsikaterega obiskovalca.

Denar, ki ga je za to prireditev odštela KRAJEVNA SKUPNOST dobi svojo vrednost šele takrat, ko ti nekdo reče: »Bilo je prijetno in domače. Vesel sem bil, ker so nam igralci dramske skupine »MLADOST« ob spremljavi citer Andreje Menart in kvinteta »POMLADNEGA ODMEVA« iz Hotederšice predstavili ljudske šege in navade povezane s kruhom. Skratka paša za oči in končno nekaj tudi za dušo.«

Tudi taki zunanji opomini v človeku močno budijo svetove čutil in dolžno spoštovanje do visokih skrivnosti.

OBVESTILO

V torek 29. 1. 1991 ob 17.00 uri bo v prostorih Logaške knjižnice javna predstavitev knjige LOGATEC, ČRTICE IZ ŽIVLJENJA KRAJA IN OBEH ŽUPNIJ. Predstavitve se bo udeležil tudi g. dr. Andrej Capuder. V programu bodo nastopali Logaški oktet in Logaški amaterski igralci. O knjigi bodo spregovorili ustvarjalci.
Organizator je Odbor za kulturo.

Nagrade za križanko št. 5:

1. nagrada 300 din
2. nagrada 200 din
3. nagrada 100 din

Rešitve pošljite na naslov Notranjski časopis, 61370 Logatec, Notranjska 14, do sobote, 9. februarja 1991 s pripisom »Nagradna križanka 5«. Izžrebancem bomo nagrade poslali po pošti.

Nagrajenci nagradne križanke št. 3:

1. nagrada (500 din) Miro Peterlin, Prešernova 36, Ilirska Bistrica
2. nagrada (300 din) Vida Bončina, Na jami 5, Ljubljana
3. nagrada (100 din) Iva Vreček, Prekomorskih brigad 3, Postojna

Nagrajencem iskreno čestitamo. Nagrade jim bomo poslali po pošti.

Rešitev nagradne križanke št. 3:

Vodoravno: CERKNIŠKO, ODOBRITEV, NIŠ, IRI, RC, RAZPON, LAI, DEREZE, NADJ, EG, NIK, JUAN, AON, DN, ERVIN, BJ, LI, ZE, KA, REVIJA, ET, ANTE, ORADA, RES, KAMELA, NS, OROSITEV, ET, DANON, KR, PINGVIN, LASO, UŠI, ITA, ODIN, ŠČ, EU, BETA, IKE, VRČ, LIV, JA, UA, AST.

Notranjski časopis izdaja Notranjski informacijski center. NIC. d.o.o. Logatec. Notranjska 14. 61370 Logatec. p.p. 28 • Glavni urednik: Dare Milič • Odgovorni urednik: Marko Škrlj • Direktor NIC. d.o.o. Logatec: Siniša Rančov • Predsednik časopisnega sveta: Samo Bevk • Uredništvo: Ingrid Kovač. Branka Novak. Meta Ornik-Trobič. Danica Petrovič. Bojana Pivk. Nada Šabec. Ivo Čargo. Simon Kardum. Matjaž Kete. Dominik Murn. Primož Sark. Filip Šemrl. Milan Trobič. Franci Tršar. Ljubo Vukelič • Začasni sedež uredništva: Tržaka 15. 61370 Logatec. tel.: (061) 741-414. fax: (061) 741-035 • Žiro račun pri SDK: 50110-603-54448 • Notranjski časopis tiska Tiskarna Ljudska pravica • Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo • Izhaja vsako soboto • Cena 12 din • Po sklepu rep. sek. za inf. oproščeno prometnega davka (odl. 23–90. z dne 17. dec. 1990)